

Aan de Colleges van Burgemeester en Wethouders
alsmede de Raden van de 24 gemeenten
in Midden- en West-Brabant

Veiligheidsregio Midden- en West-Brabant
Postbus 3208
5003 DE Tilburg

Datum 14 april 2025

Onze referentie 250414--17

Uw referentie

Uw brief van

Behandeld door

Doorkiesnummer

E-mail

Onderwerp

Gewijzigde Begroting 2026

[@vrmwb.nl](mailto: @vrmwb.nl)

Geachte leden van het college en de gemeenteraad,

Op 31 maart jl. hebben wij onze Begroting 2026 voor zienswijze aangeboden aan uw gemeente. Helaas is in deze begroting een fout geconstateerd die van invloed is op de gemeentelijke bijdragen. Daarom bieden wij u namens het Dagelijks Bestuur van Veiligheidsregio Midden- en West-Brabant (VRMWB) een gewijzigde Begroting 2026 aan voor zienswijzen. In de vergadering van het Algemeen Bestuur van 10 april is voorgesteld om ook deze aanbiedingsbrief aan te passen.

Correctie

Tijdens het lopende zienswijzetragect op de begroting 2026 is door één van de financieel adviseurs van de gemeenten geconstateerd dat de indexatie voor de boekjaren 2026 en 2027 onjuist is toegepast. Er is gerekend met een beperkte positieve correctie bij de indexatie, terwijl er sprake had moeten zijn van een kleine negatieve correctie. Deze correctie heeft alleen invloed op de jaren 2026 en 2027 en werkt niet verder door in navolgende jaren. In de gewijzigde begroting is de gemeentelijke bijdrage in 2026 verlaagd met € 544.398 en in 2027 met € 574.992. Het tekort dat hierdoor voor de VRMWB ontstaat, is opgenomen als taakstelling. Komende periode onderzoeken we hoe we invulling geven aan deze extra taakstelling die boven op de reeds verwerkte korting van 10% op de Brede Doeluitkering Rampenbestrijding (BDuR) is opgenomen. Overigens blijven wij hierdoor binnen de door de gemeenten aangegeven richtlijnen t.a.v. het inflatiepercentage. Daarnaast is de indexatie van 2028 in het nieuwe boekjaar 2029 niet juist toegekend. Hierdoor is de indexatie voor 2029 € 45.411 te laag. Deze indexatie wordt niet met terugwerkende kracht gecorrigeerd. Vanaf de begroting 2027 passen wij de juiste systematiek toe.

Volop uitdagingen

Gemeenteraden hebben in de richtlijnen voor de begroting 2026 aangegeven dat de financiële ruimte van gemeenten de komende jaren beperkt wordt door landelijke maatregelen. U let daarbij scherp op uw uitgaven en vraagt de gemeenschappelijke regelingen om de jaarlijkse bijdrage maximaal met het inflatiepercentage te laten stijgen. Wij zijn ons bewust van deze financiële uitdagingen en nemen de signalen serieus, kijken kritisch naar onze kosten en varen al enige jaren scherp aan de wind om zo kostenstijgingen van nieuwe, maar ook van bestaande, ontwikkelingen op te vangen door ons werk slimmer te organiseren. Toch is de nullijn voor 2026 niet houdbaar en kunnen wij helaas niet aan uw oproep voldoen.

Onze inzet is erop gericht om extra kosten voor gemeenten in de komende periode te beperken, maar er is een aantal interne en externe ontwikkelingen waarvan de financiële effecten onduidelijk zijn. Denk daarbij aan geopolitieke onrust, cyberdreigingen, politieke instabiliteit en de gevolgen van klimaatverandering. Landelijk is er veel aandacht voor militaire en hybride dreigingen. Het Rijk doet juist in deze tijd een beroep op veiligheidsregio's om de maatschappelijke weerbaarheid en veerkracht te vergroten, defensie te ondersteunen en ons voor te bereiden op langdurige crises. Hiermee komen er nieuwe taken op ons af, waarvan wij op dit moment de (financiële) gevolgen nog niet overzien. Wij vragen u daarom tijd en ruimte om de financiële uitdagingen in relatie tot de te verwachten nieuwe taken te onderzoeken.

In de tussentijd zoeken wij oplossingsrichtingen voor de financiële uitdagingen door het uitvoeren van twee onderzoeken in opdracht van het Algemeen Bestuur VRMWB. Wij kijken hierbij naar de inrichting van onze brandweer- en risicobeheersingsorganisatie en hoe we deze toekomstbestendig maken tegen maatschappelijk aanvaardbare kosten. Eind dit jaar volgt bestuurlijke besluitvorming en de uitkomsten hiervan worden verwerkt in de kaderbrief 2027.

Beoogde resultaten

Met deze begroting laten wij zien wat wij in 2026 doen om onze regio veiliger te maken. Het uitvoeren van onze reguliere taken is vanzelfsprekend de basis. De beleidsbegroting 2026 omvat de resultaten die wij willen bereiken en geven een antwoord op actuele en toekomstige uitdagingen.

1. Stimuleren van een redzame samenleving

Wij vergroten de weerbaarheid van samenleving, onder meer met het uitvoeren van publiekscampagnes en het uitwerken van een voor in ons gebied passend voorstel voor noodsteunpunten. Wij hebben als veiligheidsregio bovendien een platformfunctie om initiatieven voor het vergroten van weerbaarheid samen te brengen. Vanuit deze rol versterken wij de samenwerking met andere hulpverleningsorganisaties en (vitale) partners. Een gezamenlijke extra inspanning is noodzakelijk, hoewel wij daarvoor ook afhankelijk zijn van de voortgang van nog landelijke lopende onderzoeken en opdrachten. We richten burgerhulpverlening bij incidenten in als een regulier onderdeel van onze dienstverlening.

2. Bijdragen aan een veilige leefomgeving

Onze manier van risicogericht werken, wordt verder vormgegeven en geborgd en wij vergroten onze kennis en kunde voor advisering aan gemeenten en bedrijven over de prioritaire risico's. Ook de gebiedsgerichte opkomsttijden van de brandweer zijn geïntegreerd in onze risicogerichte aanpak. Wij versterken onze 24/7 informatiepositie, bijvoorbeeld door het regionaal en landelijk delen van informatie. Nieuwe inzichten uit gekoppelde gegevens delen wij met onze gemeenten en veiligheidspartners zodat zij die kunnen verwerken in hun eigen veiligheidsplannen. Wij versterken de samenwerking in het netwerk van partners die onderdeel uitmaken van de vitale infrastructuur voor Openbare Orde en Veiligheid. Wij verkennen ook relaties met nieuwe partners waarmee we (meer) kunnen samenwerken vanwege actuele risico's.

3. Hulpvaardige en slagvaardige inzet

Wij maken Brandweertzorg meer toekomstbestendig zodat wij onze 24/7 paraatheid kunnen blijven bieden voor maatschappelijk aanvaardbare kosten. In 2026 starten wij met de uitwerking van een variant uit het masterplan die ons bestuur eind 2025 kiest als belangrijke stap naar toekomstbestendige brandweertzorg. Het omvormen van de brandweerpost Moerdijk-Haven naar een 100% overheidsbrandweerpost is eind 2026 gereed. Wij starten ook met de implementatie van een business case om ons opleidingscentrum voor brandweermensen (Safety Village) toekomstbestendig te maken. Wij versterken onze rol voor crisisbeheersing zodat wij invulling kunnen geven aan de opgaven binnen de drie pijlers van de landelijke agenda Crisisbeheersing, waaronder het versterken van de weerbaarheid. Vanuit de meldkamer bieden wij onze inwoners sneller adequate hulpverlening door de inzet van moderne digitale middelen, waaronder beeldherkenning. Wij ontwikkelen een landelijke standaard voor onze medewerkers bij informatiegestuurd werken.

4. Wendbare en duurzame organisatie

Wij brengen onze organisatie en goed werkgeverschap verder door het vertalen van onze kernwaarden naar het dagelijks handelen van onze medewerkers. Daarbij hebben wij aandacht voor leiderschap, het voorkomen en beperken van mentale en fysieke gezondheidsrisico's (waaronder PTSS), en de verdere doorontwikkeling van het tweede loopbaanbeleid voor beroepsbrandweermensen. Wij versterken onze weerbaarheid als organisatie en bereiden ons voor op (langdurige) verstoringen, waardoor wij na een omvangrijke storing of calamiteit snel herstellen en onze dienstverlening kunnen continueren. Zoals beloofd in ons meerjarig Beleidsplan voeren wij ons plan uit om CO₂ te reduceren en verwerken wij onze bevindingen uit een grondstoffenanalyse in (inkoop)projecten en facilitaire processen. Tenslotte voeren wij de eerste fase van de landelijke Strategische agenda Informatievoorziening uit en vertalen die naar onze eigen organisatie.

Samenhang met de opdracht financiële uitdagingen

Het Algemeen Bestuur heeft de bestuurlijke commissie, die ook de eerdere takendiscussie binnen de VRMWB heeft geleid, de opdracht gegeven om samen met de directie de gevolgen van de financiële ontwikkelingen vanaf 2026 te onderzoeken. Hiervoor worden dit jaar twee onderzoeken uitgevoerd, namelijk het ontwikkelen van een masterplan brandweer en een onderzoek naar onze risicobeheersingstaken waarbij:

- Gemeentegrenzen niet langer leidend zijn en de brandweertzorg in de regio op vernieuwende wijze wordt georganiseerd en flexibel wordt omgegaan met bezetting van voertuigen, posten en aanrijdtijden.
- In het verleden geaccepteerde risiconiveaus en beheermaatregelen worden afgeschaald ten behoeve van nieuwe en actuele risico's.
- We de bereidheid hebben om te heroverwegen welke risico's vroeger vaak voorkwamen maar nu minder relevant zijn. Als wij dat niet doen, blijven wij taken stapelen of lopen wij het risico dat actuele zaken niet opgepakt worden omdat wij vooral bezig zijn met risico's die in het verleden belangrijk waren.

Het Algemeen Bestuur neemt in december 2025 een besluit over onze financiële opgave. In 2026 starten wij met de uitvoering daarvan die naar verwachting over meerdere jaren reikt.

Korting BDUR

Naast de financiële uitdagingen die de komende jaren op de gemeenten afkomen, hebben wij helaas ook te maken met een korting vanuit het Rijk van 10% op de Brede Doeluitkering Rampenbestrijding (BDuR). Deze korting is als taakstelling verwerkt in de voorliggende begroting en zal, indien het Rijk deze korting in de Voorjaarsnota doorzet, leiden tot het schrappen van taken. Een definitief besluit of deze korting gehandhaafd blijft wordt in de Voorjaarsnota 2025 verwacht.

Financiële consequenties gemeentelijke bijdrage

Het Algemeen Bestuur heeft bij de behandeling van de kaderbrief 2026 besloten om voor twee ontwikkelingen de gemeentelijke bijdrage structureel te verhogen vanaf 2026. Het gaat om energiekosten € 326.000 en informatieveiligheid € 100.000. De afgelopen jaren zijn energiekosten wereldwijd gestegen en zijn onze werkelijke kosten (inclusief besparingen) met 62,5% toegenomen van € 948.000 in 2021 naar € 1.462.000 in 2024. In de afgelopen jaren hebben we de kostenstijgingen deels kunnen opvangen door energiebesparende maatregelen, in de loon- en prijsontwikkeling (LPO) en met de incidentele jaarresultaten. Voor een resterend deel van € 326.000 zien we geen mogelijkheden tot structurele dekking binnen de bestaande begroting.

Daarnaast is besloten eenmalig een bedrag van € 465.000 te onttrekken aan de algemene reserve om de repressieve sterkte van de brandweer op peil te houden. Wij gaan ervan uit dat het Rijk nog steeds verantwoordelijk is voor deze stelselwijziging en daarmee voor deze kosten. Daarom vinden wij een incidentele dekking nog verantwoord.

Zienswijzen

Volgens de Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr) bieden wij u de gelegenheid om uw zienswijzen op de Begroting 2026 kenbaar te maken. Voor deze procedure geldt een periode van twaalf weken. Eventuele zienswijzen ontvangen wij graag uiterlijk maandag 23 juni 2025.

U kunt uw reactie sturen naar: @vrmwb.nl.

Het Algemeen Bestuur neemt op 2 juli 2025 een besluit over de ingekomen zienswijzen en stelt dan de Begroting 2026 definitief vast. Daarna bieden wij de Provincie, als toezichthouder op ons financiële beleid, de vastgestelde Begroting 2026 aan.

Voor een nadere toelichting kunt u ons uiteraard altijd benaderen. In afwachting van uw reactie,

Met vriendelijke groet,

namens het Dagelijks Bestuur Veiligheidsregio Midden- en West-Brabant

Voorzitter

Secretaris

Bijlage: Gewijzigde Begroting 2026

VEILIGHEIDSREGIO
MIDDEN- EN WEST-BRABANT

BRANDWEER
Midden- en West-Brabant

Begroting 2026

Veiligheidsregio Midden- en West-Brabant

Inhoudsopgave

Samenvatting	3
Inleiding	7
1. Programmabegroting Veiligheid	8
1.1 Algemeen	8
1.2 Stimuleren van een redzame samenleving	12
1.3 Bijdragen aan een veilige leefomgeving.....	15
1.4 Hulpvaardige en slagvaardige inzet	19
1.5 Wendbare en duurzame organisatie	24
2. Paragrafen	30
2.1 Bedrijfsvoering	30
2.2 Financiering.....	32
2.3 Weerstandsvermogen en risicobeheersing	34
2.4 Onderhoud kapitaalgoederen	41
2.5 Verbonden partijen.....	42
3. Financiële begroting	44
3.1 Kaders totstandkoming begroting	44
3.2 Financiële positie.....	53
3.3 Overzicht lasten en baten	56
3.4 Incidentele en structurele lasten en baten.....	58
3.5 Overzicht op taakvelden	60
3.6 Begroting op kostencategorie.....	61
Bijlagen	62
Bijlage 1. Lijst van veelgebruikte afkortingen	62

Samenvatting

Voor onze inwoners werken we aan het voorkomen van incidenten en het verkleinen van veiligheidsrisico's. We staan 24/7 paraat voor de bestrijding van incidenten, rampen en crises. Dat doen we in opdracht van onze gemeenten en het Rijk met inwoners, ondernemers, bestuurders, partners, en hulpverleners. Met deze begroting laten we zien wat we in 2026 doen om onze regio veiliger te maken.

Welke middelen zetten we in?

Onze begroting bevat in 2026 in totaal circa € 102.4M aan lasten, exclusief storting reserves. Die lasten zijn als volgt verdeeld over onze beleidspijlers:

Totaal (bedragen x 1000)	€ 102.432
Stimuleren van een redzame samenleving	€ 762
Bijdragen aan een veilige leefomgeving	€ 10.147
Hulpvaardige en slagvaardige inzet	€ 75.688
Wendbare en duurzame organisatie	€ 14.922
Algemene dekkingsmiddelen (rente)	€ 914

Ons reguliere werk

Het uitvoeren van onze reguliere taken vormt de basis van onze organisatie waarvoor we het overgrote deel van onze capaciteit en middelen inzetten. Dat gaat natuurlijk om incidentbestrijding en crisisbeheersing, maar ook om het voorkomen van onveilige situaties. We staan 24/7 klaar om hulp te bieden bij situaties zoals gebouw- en natuurbanden, verkeersongelukken, liftopsluitingen, reanimaties, het redden van dieren, tot en met het beheersen van omvangrijke crises zoals een pandemie of langdurige uitval van onze stroomvoorziening. Veiligheidsrisico's voorkomen we met een risicogerichte benadering: we signaleren veiligheidsrisico's in de fysieke omgeving voordat die zich voordoen en adviseren betrokkenen over manieren om die risico's te verkleinen. Daarbij wordt gebruik gemaakt van kaders in de bestaande regelgeving, maar ook van andere werkwijzen, zoals gedragsverandering, bewustwording en kennisdeling.

Ons werk doen we met verschillende disciplines onder één dak. Tot de verbeelding sprekend is de inzet van onze brandweermensen, maar denk ook aan het signaleren (monitoring) van potentiële risico's, het opleiden en oefenen van onze mensen, het onderhoud aan ons materieel, onze taken voor bevolkingszorg, risico- en crisiscommunicatie, het toezicht op risicovolle bedrijven, het begeleiden van evenementen, het adviseren bij plannen voor ruimtelijke ordening, en alles wat we doen voor een efficiënte bedrijfsvoering.

Welke ontwikkelingen zien we?

Naast onze reguliere taken zetten we in op veranderingen die nodig zijn vanwege allerlei ontwikkelingen om ons heen. Denk daarbij aan geopolitieke onrust, cyberdreigingen, politieke instabiliteit en de gevolgen van klimaatveranderingen. Juist in deze tijd wordt een beroep gedaan op veiligheidsregio's om de maatschappelijke weerbaarheid en veerkracht te vergroten, defensie te ondersteunen en ons voor te bereiden op langdurige crises.

Wat gaan we dit jaar doen?

De begroting 2026 omvat resultaten die een antwoord vormen op actuele en toekomstige uitdagingen.

Stimuleren van een redzame samenleving

We vergroten de weerbaarheid van samenleving, onder meer met het uitvoeren van publiekscampagnes en een onderzoek naar de toegevoegde waarde van noodsteunpunten. We hebben als veiligheidsregio bovendien een platformfunctie om initiatieven voor het vergroten van weerbaarheid samen te brengen. Vanuit deze rol versterken we de samenwerking met andere hulpverleningsorganisaties en (vitale) partners. We richten burgerhulpverlening bij incidenten in als een regulier onderdeel van onze dienstverlening.

Bijdragen aan een veilige leefomgeving

Onze manier van risicogericht werken wordt verder vormgegeven en geborgd en we vergroten onze kennis en kunde voor advisering aan gemeenten en bedrijven over de prioritaire risico's. Ook de gebiedsgerichte opkomsttijden zijn geïntegreerd in onze risicogerichte aanpak. We versterken onze 24/7 informatiepositie, bijvoorbeeld door het regionaal en landelijk delen van informatie. Nieuwe inzichten uit gekoppelde gegevens delen we met onze gemeenten en veiligheidspartners, zodat zij die kunnen verwerken in hun eigen veiligheidsplannen. We versterken de samenwerking in het netwerk van partners die onderdeel uitmaken van de vitale infrastructuur voor Openbare Orde en Veiligheid. We verkennen ook relaties met nieuwe partners waarmee we (meer) kunnen samenwerken vanwege actuele risico's.

Hulpvaardige en slagvaardige inzet

We maken Brandweezorg meer Toekomstbestendig zodat we onze 24/7 paraatheid kunnen blijven bieden voor maatschappelijk aanvaardbare kosten. In 2026 starten we met de uitwerking van een variant uit het masterplan die ons bestuur eind 2025 kiest als belangrijke stap naar toekomstbestendige brandweezorg. Het omvormen van de post Moerdijk-Haven naar een 100% overheidsbrandweerpost is eind 2026 gereed. We starten ook met de implementatie van een business case om ons opleidingscentrum Safety Village toekomstbestendig te maken. We versterken onze rol voor crisisbeheersing, zodat we invulling kunnen geven aan de opgaven binnen de drie pijlers van de landelijke agenda Crisisbeheersing, waaronder het versterken van de weerbaarheid. Vanuit de meldkamer bieden we onze inwoners sneller adequate hulpverlening door de inzet van moderne digitale middelen, waaronder beeldherkenning. We ontwikkelen een landelijke standaard voor onze medewerkers bij informatiegestuurd werken.

Wendbare en duurzame organisatie

We brengen onze organisatie en goed werkgeverschap verder door het vertalen van onze kernwaarden naar het dagelijks handelen van onze medewerkers. Daarbij hebben we aandacht voor inclusief leiderschap, het voorkomen en beperken van mentale en fysieke gezondheidsrisico's (waaronder PTSS), en de verdere doorontwikkeling van het tweede loopbaanbeleid. We versterken onze weerbaarheid als organisatie en bereiden ons voor op (langdurige) verstoringen, waardoor we na een omvangrijke storing of calamiteit snel herstellen en onze dienstverlening kunnen continueren. Zoals beloofd in ons meerjarig Beleidsplan voeren we ons plan uit om CO2 te reduceren en verwerken we onze bevindingen uit een Grondstoffenanalyse in (inkoop)projecten en facilitaire processen. Tenslotte voeren we de eerste fase van de landelijke Strategische agenda Informatievoorziening uit en vertalen die naar onze eigen organisatie.

Financiële uitdagingen

Alle ontwikkelingen en bijbehorende opgaven vallen ongelukkig samen met de financiële uitdagingen die er ook zijn. We hebben te maken met een korting van 10% op de Brede Doeluitkering Rampenbestrijding (BDuR). Ook gemeenten worden vanaf 2026 gekort op de algemene financiële uitkering uit het gemeentefonds, waarbij ook zij kijken naar gemeenschappelijke regelingen om voorstellen te doen om de gevolgen van deze korting op te vangen. Het Algemeen Bestuur heeft een bestuurlijke commissie een opdracht gegeven om samen met onze directie de gevolgen van de financiële ontwikkelingen vanaf 2026 te onderzoeken. In december 2025 neemt ons AB een besluit over onze financiële opgave die wij verwerken in de kaderbrief 2027.

Temporiseren beleidsplan 2023-2029

De basis voor deze begroting is ons meerjarenbeleidsplan waarin we onze ambities voor een periode van vier jaar (2023-2027) hebben beschreven. Vanwege de gelijktijdigheid van financiële uitdagingen en urgente veiligheidsrisico's, heeft het Algemeen Bestuur besloten om langer de tijd te nemen voor de opgaven uit ons beleidsplan en de looptijd met twee jaar te verlengen tot 2029. Hiermee krijgen de meest urgente onderwerpen alle aandacht die zij nu verdienen, terwijl andere ontwikkelingen doorgaan met een langere tijdshorizon zonder stijgende kosten. Het Regionaal risicoprofiel is één van de onderliggende meerjarenplannen en wordt wel geactualiseerd voor een periode van twee jaar. Op 18 maart 2026 zijn er gemeenteraadsverkiezingen. We nemen de nieuwe gemeenteraadsleden mee in de ontwikkelingen en meerjarenambities van onze veiligheidsregio.

Begroting 2026

De Begroting 2026 en de meerjarenraming is sluitend, maar niet structureel in evenwicht voor de jaren 2027 en 2028. Dit wordt veroorzaakt doordat we conform bestuursbesluit AB2024.12.12/4.6 de structurele kosten van Post Moerdijk Haven twee jaar dekken met een daarvoor gevormde reserve. Zie voor meer toelichting paragraaf 3.4. De gemeentelijke bijdrage is conform de Kaderbrief 2026 aangepast en daarnaast is het investeringsplan, de intekentaken FLO en kazernes geactualiseerd.

Gemeentelijke bijdrage

Het Algemeen Bestuur heeft bij de behandeling van de kaderbrief 2026 besloten om voor twee ontwikkelingen de gemeentelijke bijdrage structureel te verhogen vanaf 2026. Het gaat om

energiekosten € 326.000 en informatieveiligheid € 100.000. Daarnaast is besloten eenmalig een bedrag van € 465.000 te onttrekken aan de algemene reserve om de repressieve sterkte van de brandweer op peil te houden. We gaan ervanuit dat het Rijk nog steeds verantwoordelijk is voor deze stelselwijziging en daarmee voor deze kosten. Daarom vinden we op dit moment een incidentele dekking verantwoord.

Inleiding

‘Samen maken we de regio veiliger’. Dit doen we voor de veiligheid van de inwoners van onze 24 gemeenten. Wij werken aan het voorkomen van incidenten en het verkleinen van risico's in de regio én we staan 24/7 paraat voor de bestrijding van incidenten, klassieke rampen en moderne crises. We bundelen de krachten van inwoners, ondernemers, bestuurders, partners, hulpverleners en onze medewerkers. Met deze begroting tonen we aan ons bestuur, partners en inwoners de inzet van onze middelen en onze prestaties.

Leeswijzer

De begroting is opgebouwd uit het programma Veiligheid, de verplichte paragrafen en de financiële begroting met bijlagen.

Hoofdstuk 1 Programma Veiligheid

Dit hoofdstuk beschrijft onze missie, visie en de vertaling daarvan naar de pijlers en ons fundament. Elke pijler begint met een korte inleiding en beschrijft de beoogde resultaten voor 2026.

Hoofdstuk 2 Verplichte paragrafen

Dit hoofdstuk bevat de verantwoording van de beheersmatige aspecten, conform het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV).

Hoofdstuk 3 Financiële begroting

Dit hoofdstuk beschrijft de financiële uitgangspunten voor de begroting, de ontwikkelingen op het gebied van de loon- en prijsontwikkeling (LPO) en de Rijksbijdrage. Een overzicht van lasten en baten en een meerjarenperspectief van de bijdragen per gemeente worden gepresenteerd.

Bijlagen

In de bijlagen staat een lijst van veelgebruikte afkortingen.

1. Programmabegroting Veiligheid

1.1 Algemeen

Wie we zijn

We werken in opdracht van de gemeenten aan het voorkomen van incidenten en het verkleinen van risico's in de regio én we staan 24/7 paraat voor de bestrijding van incidenten, klassieke rampen en moderne crises. Daarvoor bundelen we de krachten van inwoners, ondernemers, bestuurders, partners, hulpverleners en onze medewerkers. We zijn zowel een netwerkorganisatie als een krachtige hulpdienst.

Onze 1.800 medewerkers, waarvan 1.300 vrijwilligers, vormen een onmisbaar fundament onder de dingen die we doen. We zijn professioneel en dragen met veel passie dag in dag uit bij aan de veiligheid in Midden- en West-Brabant.

Waar wij voor gaan

We zijn een parate veiligheidsregio, klaar voor actuele uitdagingen. We richten ons op fysieke veiligheid en maatschappelijke vraagstukken met (fysieke) veiligheidseffecten. Onze aandacht gaat allang niet meer alleen naar fysieke veiligheid en klassieke incidenten. Waar een crisis voorheen een 'flitsramp' was, hebben we nu steeds vaker te maken met complexe, langdurige crises met maatschappelijke impact of een steeds lastiger te voorspellen mix van impact. Denk hierbij aan geopolitieke spanningen, de crisishulpverlening van vluchtelingen, vuurwerkproblematiek, boerenprotesten, coronacrisis en niet te vergeten de ontwikkelingen als gevolg van de klimaatverandering. Deze crises vragen om een andere aanpak en meer bovenregionale samenwerking. Onze rol varieert. Deze kan repressief en hulpverlenend zijn maar ook coördinerend, regisserend en ondersteunend aan samenwerkingspartners, onze gemeenten, het Rijk en het Veiligheidsberaad.

Onze ambitie vertaald naar beleid

Om onze ambitie te realiseren zetten we in op drie beleidspijlers:

- **Redzame samenleving** De meeste mensen zijn prima in staat om zelf te handelen bij incidenten en crisissituaties. We stimuleren veilig gedrag en zelfredzaamheid van inwoners.
- **Veilige leefomgeving** Risico's zijn er altijd. Wij adviseren vanuit onze professionele expertise, robuuste informatiepositie en omgevingssensitiviteit hoe we risico's beter kunnen beheersen. We richten ons daarbij op fysieke veiligheid(effecten).
- **Hulpvaardige en slagvaardige inzet.** Inwoners verdienen de beste veiligheidszorg. We staan 24/7 paraat en bieden daadkrachtige hulp bij incidenten, rampen en crises.

Daarnaast vormt **Wendbare en duurzame organisatie** een fundament onder al onze activiteiten.

We willen het beste uit onszelf halen

- Ons werk is mensenwerk, onze mensen zijn een belangrijk fundament onder onze resultaten. Zij zijn vitaal, professioneel en zetten zich met passie in voor een veilige regio.

- De uitdagingen waar we de komende jaren mee te maken krijgen zijn te complex om alleen op te pakken. We zijn een betrokken en betrouwbare partner in het netwerk van veiligheid en gezondheid.

Wat er speelt

De samenleving en onze omgeving veranderen in een hoog tempo. De maatschappelijke trends, landelijke en internationale ontwikkelingen en de ontwikkelingen genoemd in het regionaal risicoprofiel bepalen de weg die we als organisatie opgaan en de risico's waarop we ons voorbereiden.

We houden rekening met ontwikkelingen en trends zoals veilig verduurzamen, de informatie gedreven samenleving, het gegeven dat de machtsverhoudingen veranderen en minder voorspelbaar zijn en de zogenaamde 'zwarte zwaan' (onbekende zeldzame situaties met grote impact, die achteraf te voorspellen waren).

Het Regionaal Risicoprofiel 2023-2027 beschrijft de verschillende risico's die in de regio aanwezig zijn. De risico's met een grote impact, grote waarschijnlijkheid én veel (cascade) effecten, noemen wij onze prioritaire risico's en vormen een belangrijk uitgangspunt voor deze beleidsperiode. De prioritaire risico's in onze regio zijn:

1. Infectieziekten mens
2. Verstoring vitale infrastructuur
3. Extreem weer
4. Effecten van maatschappelijke onrust
5. Natuurbranden

Turbulente tijd

Het is een turbulente tijd! Verschillende ontwikkelingen wereldwijd en binnen ons land zijn van invloed op de toenemende maatschappelijke onrust in ons land en in onze regio. Denk daarbij aan geopolitieke onrust, politieke instabiliteit, oorlogsdreiging, cyberdreiging, en de gevolgen van klimaatveranderingen. Juist in deze tijd wordt een beroep gedaan op veiligheidsregio's om de maatschappelijke weerbaarheid en veerkracht te vergroten, defensie te ondersteunen en zich voor te bereiden op langdurige crises. De leden van ons bestuur en de directie zetten zich maximaal in voor landelijke financiering van deze nieuwe uitdagingen. Echter, vooralsnog lijkt het Rijk geen extra middelen ter beschikking te stellen voor het dossier maatschappelijke weerbaarheid en het waarborgen van de continuïteit van cruciale overheidstaken. Indien nodig, leggen we bij mogelijke uitbreiding van onze taken de kosten hiervan uiteraard voor aan ons Algemeen Bestuur.

Geopolitieke spanning

Er is toenemende geopolitieke onrust in de wereld. Binnen de NAVO bereiden lidstaten zich voor op mogelijke betrokkenheid bij conflicten, variërend van militaire inzet tot hybride oorlogsvoering, die maatschappelijke continuïteit verstoren. Nederland heeft een nationaal crisisplan voor militaire dreiging en de samenleving wordt voorbereid. We hebben een rol om de weerbaarheid van de samenleving te versterken. Denk aan het voorbereiden op langdurige uitval van vitale infrastructuur en schaarste, wat ook maatschappelijke onrust kan veroorzaken. Onze regio heeft een strategische ligging en goede infrastructuur. Dat maakt onze regio een aantrekkelijk doelwit voor activiteiten die

de maatschappelijke continuïteit verstoren. Ook Defensie doet een groter beroep op de veiligheidsregio's in het geval van oorlog omdat zij waarschijnlijk onvoldoende capaciteit hebben voor civiel-militaire bijstand.

We bereiden ons op verschillende manieren voor op langdurige crises. We verkennen bijvoorbeeld de mogelijke inzet van onder andere brandweerkazernes als zogenaamde *resilience centers*, ook wel weerbaarheidsposten: centrale punten in de lokale gemeenschap voor onder andere distributie van voedsel, stroomvoorziening en coördinatiepunt met communicatievoorzieningen. Daarnaast ontwikkelen we voor deze scenario's risico- en crisiscommunicatie, burgerhulpverlening en vergroten we onze cyberweerbaarheid.

Klimaatverandering

Naast geopolitieke ontwikkelingen vraagt klimaatverandering onverminderd onze aandacht. We zien het klimaat veranderen met vaker extreem weer tot gevolg. Meer stormen binnen korte tijd achter elkaar, veel neerslag, een hoge grondwaterstand en grote temperatuurverschillen hebben grote impact, zeker ook op de langere termijn. Klimaatvraagstukken beperken zich niet tot de grenzen van onze regio en vragen om een andere aanpak en meer bovenregionale samenwerking.

Natuurbrand vormt één van de prioritaire risico's in onze regio. Uit de risico- en crisisbarometer 2024 blijkt dat de inwoners van onze regio de kans op het voorkomen van een natuurbrand veel hoger (58%) inschatten dan landelijk (47%). In onze regio zijn grote natuurgebieden met recreatieve functies als de Loonse en Drunense Duinen, Grenspark De Zoom, De Biesbosch, de bossen en vennen bij Tilburg, Breda, Oisterwijk en de Brabantse Wal. De Staatssecretaris van Justitie en Veiligheid ziet natuurbranden als één van de crisistypen die vanuit de extra BDuR voor versterking van (boven)regionale en landelijke crisisbeheersing gefinancierd moeten worden, maar de discussie hierover wordt nog gevoerd.

Financiële uitdagingen

Het Rijk heeft een korting van 10% aangekondigd op de specifieke uitkering Brede Doeluitkering Rampenbestrijding (BDuR). Voor ons betekent dit vanaf 2026 een structurele vermindering van inkomsten met ongeveer € 1,5 mln. Deze korting is al opgenomen in de Rijksbegroting voor 2026 en verder en ook verwerkt in onze begroting.

Ook gemeenten worden vanaf 2026 gekort op de algemene financiële uitkering uit het gemeentefonds. We zijn ons bewust van de financiële uitdagingen van de gemeenten en begrijpen dat de gemeenten ook kijken naar de financiën van gemeenschappelijke regelingen om voorstellen te doen om de gevolgen van deze korting op te vangen.

Tijdens de takendiscussie van 2022 is bestuurlijk vastgesteld dat 'de keukenkastjes zorgvuldig zijn uitgestoft', de tijd van kaasschaven voorbij is en de voordelen van 'laaghangend fruit' zijn uitgeput. Een nieuwe bezuinigingsopdracht heeft direct invloed op de paraatheid en het veiligheidsniveau in onze regio en vraagt om een gedegen bestuurlijke afweging.

Onderzoek naar onze financiële opgave

Het Algemeen Bestuur heeft de bestuurlijke commissie, die ook de eerdere takendiscussie heeft geleid, de opdracht gegeven om samen met de directie van de Veiligheidsregio MWB de gevolgen van de financiële ontwikkelingen vanaf 2026 te onderzoeken.

Samen met een aantal inhoudelijke opgaven die op de organisatie afkomt, is dit uitgewerkt in de notitie 'Financiële uitdagingen van de VRMWB'. Naar aanleiding van deze notitie heeft de directie de bestuurlijke opdracht gekregen om het Algemeen Bestuur in december 2025 een besluit te laten nemen over de financiële opgave voor de VRMWB en die te verwerken in de kaderbrief 2027. Hiervoor worden twee onderzoeken uitgevoerd, namelijk het ontwikkelen van een masterplan brandweezorg en de risicobeheersingstaken waarbij:

- Gemeentegrenzen niet langer leidend zijn en de brandweezorg in de regio op vernieuwende wijze wordt georganiseerd en flexibel wordt omgegaan met bezetting van voertuigen, posten en aanrijdtijden.
- In het verleden geaccepteerde risiconiveaus en beheermaatregelen worden afgeschaald ten behoeve van nieuwe en actuele risico's.
- We de bereidheid hebben om te heroverwegen welke risico's vroeger vaak voorkwamen maar nu veel minder relevant zijn. Als we dat niet doen, blijven we stapelen of lopen we het risico dat actuele zaken niet opgepakt worden omdat we vooral bezig zijn met risico's die in het verleden belangrijk waren.

Temporiseren beleidsplan 2023-2029

De basis voor deze begroting is ons meerjarenbeleidsplan waarin we onze ambities voor een periode van vier jaar (2023-2027) hebben beschreven. De uitdagingen zijn groot, zowel financieel als beleidsmatig. In reactie op de begroting 2025 hebben diverse gemeenteraden voorgesteld om onze beleidsambities te temporiseren. Vanwege de gelijktijdigheid van financiële uitdagingen en urgente veiligheidsrisico's, heeft het Algemeen Bestuur besloten om langer de tijd te nemen voor de opgaven uit ons beleidsplan en de looptijd met twee jaar te verlengen tot 2029. Op grond van artikel 14 van de Wet veiligheidsregio's en de Gemeenschappelijke Regeling wordt hiervoor het beleidsplan aan het einde van de huidige beleidsperiode in ongewijzigde vorm aangeboden aan ons bestuur. Het Regionaal risicoprofiel (één van de onderliggende meerjarenplannen) wordt wel geactualiseerd voor een periode van twee jaar. Op 18 maart 2026 zijn er gemeenteraadsverkiezingen. We nemen de nieuwe gemeenteraadsleden mee in de ontwikkelingen en onze meerjarenambities.

Opbouw begroting

Onze beleidspijlers vormen een herkenbare lijn in onze beleidsdocumenten. Hiermee vergroten we het inzicht in de voortgang van onze activiteiten die bijdragen aan het bereiken van onze doelen.

Hierna beschrijven we de ambities voor iedere pijler aan de hand van de volgende vragen:

- Welke ontwikkelingen zien we?
- Wat gaan we dit jaar doen?
- Wat we blijven doen (ons reguliere werk)
- Welke middelen zetten we in?

Programmabegroting

De begroting kent één programma (programma Veiligheid), onderverdeeld in de drie pijlers.

Daarnaast is het voor de categorieën Overhead, Algemene Dekkingsmiddelen en Reserves verplicht deze apart inzichtelijk te maken.

In het onderstaand overzicht is de begroting op programmaniveau voor 2026 inclusief het meerjarenperspectief voor de jaren 2027 t/m 2029 opgenomen.

Begroting 2026			
	Lasten	Baten	Saldo
Veiligheid	€86.597	-€6.312	€80.285
Algemene dekkingsmiddelen	€914	-€96.031	-€95.117
Overhead: Wendbare en duurzame organisatie	€14.922	-€60	€14.862
Toevoeging en Onttrekking Reserves	€935	-€964	-€30
Geraamde resultaat	€103.367	-€103.367	-€0

Meerjarenraming 2027			
	Lasten	Baten	Saldo
Veiligheid	€87.252	-€4.130	€83.122
Algemene dekkingsmiddelen	€979	-€99.223	-€98.243
Overhead: Wendbare en duurzame organisatie	€16.326	-€60	€16.266
Toevoeging en Onttrekking Reserves	€384	-€1.529	-€1.145
Geraamde resultaat	€104.941	-€104.941	€0

Meerjarenraming 2028			
	Lasten	Baten	Saldo
Veiligheid	€89.458	-€4.057	€85.401
Algemene dekkingsmiddelen	€1.061	-€102.103	-€101.042
Overhead: Wendbare en duurzame organisatie	€16.856	-€60	€16.796
Toevoeging en Onttrekking Reserves	€385	-€1.541	-€1.156
Geraamde resultaat	€107.760	-€107.760	€0

Meerjarenraming 2029			
	Lasten	Baten	Saldo
Veiligheid	€91.163	-€4.443	€86.720
Algemene dekkingsmiddelen	€973	-€105.848	-€104.875
Overhead: Wendbare en duurzame organisatie	€18.064	-€60	€18.004
Toevoeging en Onttrekking Reserves	€385	-€234	€151
Geraamde resultaat	€110.585	-€110.585	€0

1.2 Stimuleren van een redzame samenleving

Een samenleving wordt gevormd door de mensen die er wonen, werken, recreëren, ondernemen en studeren; iedereen draagt daar op de één of andere manier een steentje aan bij. De manier waarop verschilt per persoon en per moment. Uit onderzoek blijkt dat de redzaamheid van mensen in de afgelopen periode is afgenomen en dat er vaker contact wordt gezocht met hulpverleners.

Tegelijkertijd zien we een grote veerkracht bij mensen, zoals tijdens de coronacrisis. In de komende jaren is het essentieel daar waar nodig te ondersteunen en waar mogelijk de veerkracht aan te spreken.

Het is onze taak om inwoners bewust te maken van veiligheidsrisico's en handelingsperspectief te bieden voorafgaand aan, tijdens en na afloop van incidenten en crises. Om met onze interventies

effectief te zijn bij de verschillende doelgroepen begrijpen we wat speelt in de samenleving, zitten we in een vroeger stadium samen met stakeholders uit ons netwerk om tafel, vergroten we de redzaamheid en bundelen we onze kennis en kunde.

Welke ontwikkelingen zien we?

Weerbare samenleving

Het thema weerbaarheid staat al enkele jaren in ons beleidsplan. Echter zijn de context en urgentie van dit onderwerp nu veranderd. Begin december 2024 hebben alle burgemeesters in Nederland een brief ontvangen van de Nationaal Coördinator Terrorismedebestrijding en Veiligheid, waarin hij oproept dat ook het lokaal gezag een rol neemt in het thema weerbaarheid. De landelijke beleidsmatige kaders voor de aanpak zijn uitgewerkt in de Landelijke Agenda Crisisbeheersing die de gezamenlijke ambities van Rijk en veiligheidsregio's voor crisisbeheersing bevat. Als het gaat over weerbaarheid is er landelijk veel aandacht voor militaire en hybride dreigingen. Dit is echter niet het enige dreigingsscenario. Dit vraagt om een brede weerbaarheidsaanpak. Gemeenten hebben een unieke en bijzondere rol en taak hierin, omdat zij hun samenleving het beste kennen. We helpen ze door onder meer: een impact-/ risicoanalyse militaire dreiging, een handreiking burgerhulpverlening, een onderzoek naar noodsteunpunten en het uitvoeren van publiekscampagnes gericht op weerbaarheid.

Wat gaan we dit jaar doen?

In 2026 richten we ons op de volgende resultaten:

Veerkracht en weerbaarheid van de samenleving

- We hebben een platformfunctie/rol om initiatieven voor het vergroten van weerbaarheid samen te brengen. Vanuit deze rol versterken we de samenwerking met andere hulpverleningskolommen en (vitale) partners. In 2026 is de platformfunctie op basis van een bestuurlijke opdracht ingevuld.
- We voeren samen met onze partners gerichte meetbare campagnes en interventies uit richting onze inwoners, waarmee we hen handelingsperspectief geven bij (effecten van) klassieke en nieuwe type risico's (zoals de energietransitie, geopolitieke dreiging en klimaatverandering). We zetten onder meer de Risk Factory hiervoor in. Hiernaast brengen we de regionale effecten (indicatief) in kaart door bijvoorbeeld een uitvraag in burgerpanels.
- We richten burgerhulpverlening bij incidenten in als een regulier onderdeel van onze dienstverlening. Vanuit onze samenwerking met burgerhulpinitiatieven zoals Ready to Help kennen we de toegevoegde waarde van burgerhulpverlening en nemen we het op in onder meer onze planvorming en oefeningen.
- In 2025 verkennen we de mogelijkheden om lokale noodsteunpunten (*resilience centers*) te bieden aan inwoners; waar moeten die aan voldoen en op welke manier kunnen die het meest van waarde zijn? Na besluitvorming van ons bestuur geven wij in 2026 samen met onze partners invulling aan de organisatie van deze noodsteunpunten. Dit kan zijn dat wij zelf noodsteunpunten organiseren of dat wij gemeenten of partners adviseren bij het inrichten daarvan.

Wat we blijven doen (ons reguliere werk)

In deze begroting geven we aan wat we in 2026 willen ontwikkelen om een bijdrage te leveren aan het stimuleren van een redzame samenleving. Naast deze ontwikkelingen voeren wij onze reguliere

werkzaamheden uit die bijdragen aan deze pijler en waarvoor we een overgroot deel van onze capaciteit en middelen inzetten. Een aantal van deze werkzaamheden gebeurt op basis van aanvraag en samenwerking met gemeenten. Ten behoeve van het stimuleren van de redzame samenleving zijn onze reguliere werkzaamheden onder meer:

- Met risicocommunicatie bieden we inwoners en andere partijen handelingsperspectieven. Zij staan tijdens en direct na een incident vaker open voor informatie over risico's en gevaar. Door op het juiste moment (voor, tijdens of na een incident) passende informatie te bieden, nemen veiligheidsbewustzijn en handelingsbekwaamheid van betrokkenen toe.
- Contacten leggen en onderhouden met netwerkpartners rondom verminderd zelfredzame groepen, zoals ouderen en zorgbehoevenden.
- Bijdragen aan de landelijke Brandpreventieweken.
- We bieden schooljeugd uit de groepen 7 en 8 in onze Risk Factory belevingsonderwijs om hen redzamer te maken rondom diverse veiligheids-, gezondheids- en duurzaamheidsthema's. Recent wetenschappelijk onderzoek door de Radboud Universiteit heeft laten zien dat we hiermee een meetbaar effect bereiken bij de bezoekers. Wij verbreden de inzet van de Risk Factory door haar ook in te zetten voor de doelgroep senioren.

	Realisatie 2024	Verwachting/ streefwaarde 2025	Verwachting/ streefwaarde 2026
Aantal campagnes voor bewustzijns- verhoging inwoners	8	7	8
Aantal bezoekers Risk Factory			
• Leerlingen ¹	4.350	6.000	6.000
• Senioren ²	-	-	1.500
Bereik van specifieke campagnes			
• Betaald		3	3
• Organisch		4	4

Welke middelen zetten we in?

Weergave van de kosten voor Programma Veiligheid: pijler Stimuleren van de redzame samenleving:

Begroting 2026	Lasten	Baten	Saldo	Meerjarenraming 2027	Lasten	Baten	Saldo
Advies en uitbesteding	€196		€196	Advies en uitbesteding	€192		€192
Facilitaire kosten	€140		€140	Facilitaire kosten	€135		€135
Gemeentelijke- en Rijksbijdragen		€0	€0	Gemeentelijke- en Rijksbijdragen		€0	€0
Investerings- en kapitaallasten	€46		€46	Investerings- en kapitaallasten	€45		€45
Lonen en salarissen	€321		€321	Lonen en salarissen	€327		€327
Opleiden en oefenen	€0		€0	Opleiden en oefenen	€0		€0
Overig	€46	-€145	-€99	Overig	€46	-€121	-€75
Vrijwilligers	€14		€14	Vrijwilligers	€14		€14
Geraamde resultaat	€762	-€145	€617	Geraamde resultaat	€759	-€121	€638

Meerjarenraming 2028	Lasten	Baten	Saldo	Meerjarenraming 2029	Lasten	Baten	Saldo
Advies en uitbesteding	€189		€189	Advies en uitbesteding	€189		€189
Facilitaire kosten	€135		€135	Facilitaire kosten	€135		€135
Gemeentelijke- en Rijksbijdragen		€0	€0	Gemeentelijke- en Rijksbijdragen		€0	€0
Investerings- en kapitaallasten	€44		€44	Investerings- en kapitaallasten	€44		€44
Lonen en salarissen	€334		€334	Lonen en salarissen	€340		€340
Opleiden en oefenen	€0		€0	Opleiden en oefenen	€0		€0
Overig	€46	-€185	-€139	Overig	€46	-€185	-€139
Vrijwilligers	€15		€15	Vrijwilligers	€15		€15
Geraamde resultaat	€761	-€185	€577	Geraamde resultaat	€768	-€185	€584

1.3 Bijdragen aan een veilige leefomgeving

De inrichting van een veilige leefomgeving creëer je niet alleen, maar samen. Inwoners, ondernemers, zorg- en hulpverleners, iedereen draagt zijn steentje bij. De regierol voor een veilige leefomgeving ligt bij de gemeenten. We adviseren gemeenten en bedrijven bij specifieke projecten, evenementen, objecten en gebieden. We kijken daarbij breder naar de aanwezige risico's met betrekking tot het object en omgeving én er is aandacht voor nieuwe risico's. Wij adviseren tijdig en op een eenduidige manier over het beheersen van risico's om incidenten, rampen en crises te voorkomen.

Welke ontwikkelingen zien we?

Capaciteit inspecteurs Besluit activiteiten leefomgeving (Bal)

Binnen onze regio hebben we te maken met een forse groei van het aantal risicovolle bedrijven. Deze bedrijven vallen onder het zgn. Besluit activiteiten leefomgeving (Bal) en zijn aangewezen op basis van de hoeveelheid en soort gevaarlijke stoffen die worden gebruikt. Door de groei van het aantal bedrijven staat de capaciteit van de inspecteurs onder druk. De verwachting is dat er de komende vier jaar zich nog zeventien risicovolle bedrijven vestigen in de provincie Noord-Brabant, waarvan tien in de regio Midden- en West-Brabant.

Daarnaast is er sprake van gewijzigde regelgeving rondom zogenaamde Arie-plichtige inrichtingen (Arie: regeling voor Aanvullende voorschriften risico-inventarisatie en -evaluatie), waardoor het aantal bedrijven dat in aanmerking komt voor het doorlopen van een Aanwijstraject voor een bedrijfsbrandweer (art. 31 Wvr) vanaf 2023 is toegenomen. Deze toename is op het moment dat er zich binnen het samenwerkingsverband Noord-Brabant al een veertigtal Arie-bedrijven bevinden waarvoor nog geen aanwijstraject is gestart vanwege onvoldoende capaciteit. Naar verwachting komen daar met de wijziging in regelgeving nog tien Arie-plichtige inrichtingen bij. Vooralsnog vangen we het eerste deel van deze groei op door niet meer bij alle gezamenlijke Seveso-controles

aanwezig te zijn, zoals medegedeeld in het Algemeen Bestuur op 4-7-2024. De totale impact van deze toename bepalen we in het onderzoek naar de Risicobeheersingstaken in 2025, als onderdeel van de financiële uitdagingen.

Taakverandering door Omgevingswet

De Omgevingswet brengt voor de veiligheidsregio's een intensieve taakverandering mee op het gebied van risicobeheersing. Er zijn nieuwe kwaliteiten en producten nodig en een andere wijze van advisering van risicobeheersing aan gemeenten. Hiervoor is meer capaciteit nodig, voorsnog is dit berekend op drie fte extra en € 240k. We verwachten dat gemeenten voor de extra structurele kosten worden gecompenseerd door het Rijk. Daar is echter nog geen duidelijkheid over. Met het onderzoek naar de Risicobeheersingstaken in 2025 als onderdeel van de financiële uitdagingen brengen we de inhoudelijke, personele en financiële effecten in kaart.

Wat gaan we dit jaar doen?

In 2026 richten we ons op de volgende resultaten:

Borging van risicogerichtheid

- Het onderzoek Risicobeheersing heeft een nieuw taken- en dienstenpalet opgeleverd, waarmee het risicogerichte werken verder wordt vormgegeven en geborgd in onze processen. De uitkomsten van het onderzoek naar actuele risico's leidt tot aanpassing van onze risicobeheersingstaken. In het verleden geaccepteerde risiconiveaus en beheermaatregelen worden afgeschaald ten behoeve van nieuwe en actuele risico's. Ook de gebiedsgerichte opkomsttijden (GGO) zijn geïntegreerd in onze risicogerichte aanpak.
- We versterken de ketensamenwerking op het thema extreem weer. We hebben een goed beeld wat extreem weer voor de samenleving betekent en hoe wij hier met onze partners beter op kunnen voorbereiden.

24/7 informatiepositie is operationeel

- Door versterking van onze data- en informatiepositie kunnen we gegevens met elkaar koppelen en daaruit nieuwe inzichten krijgen. Deze informatie delen we met onze gemeenten en veiligheidspartners, die zij kunnen verwerken in hun eigen veiligheidsplannen.
- Ook het delen van informatie regionaal en landelijk is geborgd; we zijn verbonden met het Landelijk Operationeel Coördinatie Centrum (LOCC) en het Knooppunt Coördinatie Regio's – Rijk (KCR2) waarmee we over een actueel en bovenregionaal beeld beschikken van onze risico's, kwetsbaarheden en dreigingen.
- Vanuit een krachtige informatiepositie en netwerkregie voeren we regelmatige dialogen met onze partners over risico's om zo gezamenlijk beleid af te stemmen en risico- en crisisinterventies te doen zodat de kans op een risico/ crisis of de effecten ervan afnemen.

Versterking netwerkregie

- Met de in 2025 ontwikkelde landelijke netwerkstrategie die is voortgekomen uit de Landelijke Agenda Crisisbeheersing brengen we regionaal ons netwerk in kaart en bouwen we verder aan de bestaande samenwerking met onze partners die onderdeel uitmaken van de vitale infrastructuur voor Openbare Orde en Veiligheid. We maken inzichtelijk wat onze gezamenlijke belangen zijn en welke afspraken wij met elkaar hebben. Met het oog op actuele risico's verkennen we of er in het netwerk nieuwe partners zijn waarmee de samenwerking geïntensiveerd mag worden.

- In 2025 is een pilot accountmanagement uitgevoerd om beter zicht te krijgen op (de dynamiek in) ons netwerk en welke mogelijkheden er zijn om effectiever netwerkregie te voeren. In 2026 ontwikkelen we die werkwijze door, onder meer met automatisering.

Wat we blijven doen (ons reguliere werk)

In deze begroting geven we aan wat we in 2026 willen ontwikkelen om een bijdrage te leveren aan een veilige leefomgeving. Naast deze ontwikkelingen voeren wij onze reguliere werkzaamheden uit die bijdragen aan deze pijler en waarvoor we een overgroot deel van onze capaciteit en middelen inzetten. We verbeteren ons reguliere werk continu. Permanente risicomonitoring is een belangrijk fundament voor het effectief inzetten van onze 'zes sporen van beïnvloeding'. Deze zes sporen bevatten alle werkzaamheden van risicobeheersing, verdeeld over een aantal werkvelden:

Zes sporen van beïnvloeding	Werkvelden
1. Beïnvloeding wet- en regelgeving	7. BRZO en Bedrijfsbrandweren
2. Inrichten van de omgeving	8. Ruimtelijke ontwikkeling en Infrastructuur
3. Vergunningverlening, toezicht en handhaving	9. Milieu en Industrie
4. Kennisdeling en gedragsverandering samenleving	10. Bouwen
5. Kennisoverdracht en handelingsperspectief incidentbestrijders	11. Gebruik
6. Communicatie over restrisico's en handelingsperspectief	12. Evenementen
	13. (Brand) Veilig Leven

Het reguliere werk van het GHOR-bureau ligt op het snijvlak van gezondheid en veiligheid. Door advisering, kennisoverdracht en het bieden van handelingsperspectief legt de GHOR de verbinding tussen de veiligheidsregio en de zorgsector. De GHOR heeft als doel om continuïteit van de zorg te borgen.

Hieronder staan niet alle indicatoren benoemd die inzicht geven in de werkzaamheden in deze beleidspijler. Naar aanleiding van het resultaat van het onderzoek naar de taken van Risicobeheersing, waarbij het takenpakket opnieuw is bekeken, worden de prestatie indicatoren ook opnieuw tegen het licht gehouden. Dit geldt voor alle werkzaamheden van Industriële Veiligheid en Milieu, Bouwen, Toezicht en Gebruik, Evenementen en overige plaatsen en Advisering op ruimtelijke ordening en infrastructuur. Daarom zijn in de begroting alleen de bedrijfsbrandweer en Seveso-bedrijven opgenomen.

	Realisatie 2024	Verwachting of streefwaarde 2025	Verwachting of streefwaarde 2026
Seveso en bedrijfsbrandweer			
Aantal afgesproken Brzo-inspecties	57	45	45
Aantal onaangekondigde controles Brzo-bedrijven	58	45	45
Toezicht bedrijfsbrandweer	19	23	25
Industriële veiligheid en milieu			
Aanvragen milieu, externe veiligheid, onderzoeken explosieven	193	150	150
Toezicht risicovolle bedrijven	5	5	5
Levertijd advisering: tijdigheid van adviezen (%)	83%	90%	90%
Gerealiseerd gepland toezicht (%)	90%	90%	90%

Welke middelen zetten we in?

Weergave van de kosten voor Programma Veiligheid: pijler Bijdragen aan een veilige leefomgeving

Begroting 2026	Lasten	Baten	Saldo	Meerjarenraming 2027	Lasten	Baten	Saldo
Advies en uitbesteding	€176		€176	Advies en uitbesteding	€176		€176
Facilitaire kosten	€24		€24	Facilitaire kosten	€24		€24
Kosten Gemene Rekening	€2.693		€2.693	Kosten Gemene Rekening	€2.782		€2.782
Lonen en salarissen	€7.018	-€21	€6.997	Lonen en salarissen	€7.116	-€21	€7.095
Opleiden en oefenen	€149		€149	Opleiden en oefenen	€143		€143
Overig	€87	-€20	€67	Overig	€87	-€14	€72
Geraamde resultaat	€10.147	-€41	€10.106	Geraamde resultaat	€10.328	-€35	€10.293

Meerjarenraming 2028	Lasten	Baten	Saldo	Meerjarenraming 2029	Lasten	Baten	Saldo
Advies en uitbesteding	€176		€176	Advies en uitbesteding	€176		€176
Facilitaire kosten	€24		€24	Facilitaire kosten	€24		€24
Kosten Gemene Rekening	€2.875		€2.875	Kosten Gemene Rekening	€2.910		€2.910
Lonen en salarissen	€7.262	-€21	€7.241	Lonen en salarissen	€7.395	-€21	€7.374
Opleiden en oefenen	€143		€143	Opleiden en oefenen	€143		€143
Overig	€87	€0	€87	Overig	€87	€0	€87
Geraamde resultaat	€10.567	-€21	€10.546	Geraamde resultaat	€10.734	-€21	€10.713

1.4 Hulpvaardige en slagvaardige inzet

Nieuwe risico's leiden tot nieuwe type incidenten, rampen en crises. In die veranderende omgeving staan de meldkamercentralisten, brandweer- en crisisteams 24/7 paraat. Ons vakmanschap, adequaat materieel en een betrouwbare operationele informatie zijn daarbij essentieel. Wij ondersteunen onze bestuurders, die verantwoordelijk zijn voor Bevolkingszorg en de beheersing en bestrijding van crises en incidenten.

Welke ontwikkelingen zien we?

Vitaalbeoordeling van de sector Openbare orde en veiligheid (OOV)

We verwachten dat de Eerste Kamer in het eerste kwartaal van 2025 een besluit neemt over vitaalbeoordeling van de sector Openbare orde en veiligheid waarbij een aantal processen van de veiligheidsregio als vitaal worden aangemerkt. Dit betekent dat de veiligheidsregio met de inzet van brandweer en crisissystemen door de rijksoverheid wordt aangemerkt als organisatie waarvan de continuïteit van vitaal belang is voor de Nederlandse samenleving. In 2025 wordt samen met het ministerie hiervoor een actieprogramma uitgewerkt, inclusief benodigde investeringen. De impact en financiële effecten hiervan voor onze organisatie zijn op dit moment nog niet duidelijk.

Evaluatie structuur Brandweezorg - span of control

Bij de reorganisatie in 2020 is besloten om de taken voor brandweezorg te verrichten in drie geografische districten onder leiding van een districtsmanager en een hoofd brandweezorg. We constateren dat de span of control voor het hoofd brandweezorg groot is. We passen de structuur aan nemen de financiële dekking hiervan mee in de uitwerking van het masterplan brandweezorg.

Financiering beroepsbezetting vanwege Europese wet- en regelgeving en roosterfactor

In afwachting van landelijk beleid als gevolg van Europese wet- en regelgeving is eind 2022 bestuurlijk voor de tijdelijke oplossing gekozen om de repressieve sterkte van de brandweer op orde te krijgen. Door vrijwilligers structureel te kazerneren is de formatie van 48 naar 52 plekken verhoogd, naast de inzet van dagdienstmedewerkers met een repressieve achtergrond. Concreet betekent dit dat we dagelijks vrijwilligers kazerneren. Het kazerneren van vrijwilligers is met ca. € 465k financieel de meest aantrekkelijke oplossing. Bovendien wordt met de keuze voor deze variant niet vooruitgelopen op landelijke besluitvorming over de effecten van de Europese Deeltijdrichtlijn. In 2023, 2024 en 2025 is de gemeentelijke bijdrage hiervoor incidenteel verhoogd. Voor 2026 is er nog geen zicht op de vaststelling van het landelijk beleid, waardoor een incidentele dekking in 2026, en mogelijk nog langer, nodig is. Dit is dus geen nieuwe ambitie maar een continuering van een afspraak uit 2022, omdat er nog geen duidelijkheid is over een financiële bijdrage vanuit het Rijk. Deze kosten worden gedekt door een onttrekking uit de algemene reserve. We gaan ervan uit dat het Rijk verantwoordelijk is voor de stelselwijziging en daarmee voor de kosten. Om die reden vinden we een incidentele dekking verantwoord. Bij de bespreking van het masterplan Brandweezorg eind 2025 wordt duidelijk of deze repressieve capaciteit in de toekomst nodig blijft en hiervoor in de meerjarenbegroting budget gereserveerd dient te worden.

Als gevolg van verschillende ontwikkelingen hebben we de roosterfactor voor de beroepsbezetting brandweer moeten aanpassen (verhogen) naar +/- 4,5. Dit heeft gevolgen voor de formatie van de beroepsbezetting. Deze aanpassing wordt veroorzaakt door de gevolgen van het aanvullende geboorteverlof, ouderschapsverlof, een groter personeelsverloop, en de inzet voor vakbekwaam worden en vakbekwaam blijven. De financiële gevolgen worden vooralsnog door ons opgevangen. Een financiële begroting volgt na het masterplan brandweezorg.

Post Moerdijk Haven

Het Algemeen Bestuur heeft in december 2024 besloten om de Publiek Private Samenwerking (PPS) met Stichting Brandweezorg Moerdijk (SBM) met ingang van 1 januari 2027 te beëindigen en de brandweer Post Moerdijk om te vormen naar een 100% overheidsbrandweerpost. De kosten van de post komen vanaf 2027 volledig voor onze rekening vanwege het stoppen van de PPS-constructie. Dit betekent dat we met ingang van 2027 te maken krijgen met een jaarlijkse kostenstijging van € 893k. Deze extra kosten kunnen in 2027 en 2028 nog worden opgevangen vanuit een gevormde bestemmingsreserve. Het Algemeen Bestuur heeft besloten om bij de vaststelling van het masterplan brandweezorg te bezien of, en zo ja hoe, de kostenstijging van € 893k vanaf 2029 wordt verwerkt in de meerjarenbegroting.

Safety Village en opleidingscapaciteit

Door een hoger verloop van personeel weten we dat de komende jaren meer geïnvesteerd moet worden in de werving en selectie en het opleiden van vrijwilligers en beroepsmedewerkers. Dit legt een grotere druk op de ondersteunende diensten, maar ook op ons opleidings- en trainingscentrum Safety Village en leidt tot capaciteitsproblemen. Hiervoor wordt samen met partners naar oplossingen gezocht. We passen een strategische personeelsplanning toe om meer specifiek in beeld te krijgen wat de opleidingsbehoefte voor de komende jaren wordt. Duidelijk is in ieder geval dat om de paraatheid op peil te houden structureel twee extra manschapklassen opgeleid moeten worden wat €150k per jaar kost. Ook andere opleidingen als voertuigbediener en bevelvoerder moeten in de nabije toekomst frequenter aangeboden worden. Daarnaast bereiden we keuzes voor over de toekomst van Safety Village. Enerzijds om de capaciteit te kunnen vergroten voor zowel Vakbekwaam Worden als Vakbekwaam Blijven en beter tegemoet te kunnen komen aan de flexibiliteit die in de toekomst nodig is om onze brandweermensen op te kunnen blijven leiden en vakbekwaam te houden. Anderzijds is het noodzakelijk omdat de vergunning die in 2020 is verleend voor de tijdelijke kantoorhuisvesting begin 2029 verloopt, de huidige watervoorziening ontoereikend is om de nieuwe landelijke blustechnieken goed te kunnen beoefenen en de stalling van de voertuigen aanpassingen behoeft. Daarnaast dienen douche- en omkleedfaciliteiten te worden aangepast vanwege Arbo-eisen voor schoon en veilig werken. Om deze keuzes te maken volgt er in 2025 een business case, waarin de mogelijkheden, vergunbaarheid, kosten en de wijze van financieren in beeld worden gebracht.

Meldkamer

De landelijke visie op de meldkamerfunctie van de veiligheidsregio 2030 schetst een aantal grote veranderingen. Maatschappelijke en technologische ontwikkelingen bieden nieuwe kansen voor de meldkamerfuncties van veiligheidsregio's, zoals het gebruik van drones en spraak-naar-tekst systemen. Informatievoorziening wordt de spil van het werk in de meldkamerfunctie, ondersteund door informatiespecialisten in het operationeel centrum veiligheidsregio. Zij krijgen toegang tot realtime data uit diverse bronnen en koppelen die aan incidenten en het veiligheidsbeeld.

Landelijke ontwikkelingen in het meldkamerdomein op het gebied van informatievoorziening zijn onder meer opvolging (vervanging) van C2000 als missiekritische communicatie voor de hulpdiensten door VMX en vervanging van deelfunctionaliteiten in het Geïntegreerd Meldkamer Systeem (GMS) door het Adaptief Basis Systeem (ABS). Voor deze landelijke ontwikkelingen kunnen we nog niet bepalen wat het concreet betekent aan inzet middelen en capaciteit.

Specialisme Duiken

Afgelopen jaren zijn de kosten voor het opleiden, oefenen en periodieke profchecks van duikers en duikploegleiders gestegen, onder meer vanwege nieuwe Arbowetgeving per 1 januari 2025 die onder meer vraagt om persoonsregistratie van medewerkers in onze duikploegen. Duikploegleiders dienen bijvoorbeeld apart examen af te leggen voor de functies van 'duikploegleider' en 'duik-medisch begeleider'. Duik-medisch begeleiders leggen onder de nieuwe wetgeving tweejaarlijks examen af voor blijvende registratie. De hogere kosten van € 59k zijn gedekt binnen onze eigen begroting.

Gebiedsontwikkeling

Verschillende stedelijke en infrastructurele ontwikkelingen in onze gemeenten hebben impact op de manier waarop brandweezorg ook in de toekomst gewaarborgd kan blijven. CrossMark is bijvoorbeeld de grootste gebiedsontwikkeling binnen de gemeente Breda en staat voor de groei van de stad Breda over de rivier de Mark. We zijn vroegtijdig bij deze ontwikkeling betrokken. Meer concreet onderzoeken we op dit moment de gevolgen van de stedelijke en infrastructurele ontwikkelingen nu en in de toekomst in de gemeente Tilburg voor de brandweezorg. Daarbij wordt onder andere gekeken naar locaties in de gemeente Tilburg voor de brandweer. Aangezien er veel technische, facilitaire en logistieke (TFL) werkzaamheden voor de gehele regio worden uitgevoerd op Post Tilburg Centrum (autowerkplaatsen, logistiek etc.) moet er bij de keuze van (een) nieuwe of aangepaste locatie(s) rekening gehouden worden met verhuizing van deze werkplaatsen. De kosten hiervan zijn afhankelijk van de gemaakte locatiekeuzes en gekozen brandweezorgconcepten. Zowel de kosten als de wijze van financiering brengen we in kaart.

Energiekosten

Vanwege een groot aantal gebouwen (70 kazernes, een opleidingscentrum en de Risk Factory) en elektrische voertuigen is onze energiebehoefte groter dan die van een gemiddelde overheidsorganisatie. De afgelopen jaren zijn energiekosten wereldwijd gestegen en zijn onze werkelijke kosten (inclusief besparingen) met 62,5% toegenomen van € 948.000 in 2021 naar € 1.462.000 in 2024. In de afgelopen jaren hebben we de kostenstijgingen deels kunnen opvangen door energiebesparende maatregelen, in de loon- en prijsontwikkeling (LPO) en met de incidentele jaarresultaten. Voor een resterend deel van € 326.000 zien we geen mogelijkheden tot structurele dekking binnen de bestaande begroting. Het Algemeen Bestuur heeft, in het licht van de vele ontwikkelingen en de nieuwe taken waar wij ons op voorbereiden, besloten om hiervoor de gemeentelijke bijdrage structureel te verhogen vanaf 2026.

Wat gaan we dit jaar doen?

In 2026 richten we ons op de volgende resultaten:

Toekomstbestendige brandweezorg

- In 2025 hebben we in een masterplan mogelijke varianten beschreven om onze brandweezorg meer toekomstbestendig te maken tegen maatschappelijk aanvaardbare kosten. Ons bestuur neemt hierover in 2025 een besluit. In 2026 werken we de gekozen variant verder uit en starten we met de implementatie hiervan. Dit doen we in samenhang met de ontwikkelingen op het terrein van risicobeheersing. Het omvormen van de post Moerdijk-Haven naar een 100% overheidsbrandweerpost is eind 2026 gereed.

- In 2025 besluit ons bestuur over een business case om ook ons opleidingscentrum Safety Village toekomstbestendig te maken. In 2026 starten we met de implementatie hiervan.

Versterken Crisisbeheersing

- In 2025 hebben we handboeken ontwikkeld voor het proces Informatiemanagement en Calamiteitencoördinatie op de meldkamer. Deze werkwijze voeren we in door hiermee te oefenen.
- De structuren van projectteams en scenarioteams worden behandeld in het multidisciplinaire opleidings- en oefenprogramma. Daarnaast zorgen we ervoor dat deze structuur ook toegepast wordt in interregionaal verband, zoals met Veiligheidsregio Zeeland en de andere Brabantse veiligheidsregio's.
- De samenwerking voor crisisbeheersing met de Belgische partners wordt verder bestendigd met de implementatie van de afspraken in het convenant dat we met hen zijn overeengekomen.

Informatiegestuurd werken in de meldkamer

- Als onderdeel van de visie Meldkamer 2030 bieden we onze inwoners sneller adequate hulpverlening door de inzet van moderne digitale middelen, waaronder beeldherkenning.
- Vanuit het Beleidsplan Meldkamerfuncties Veiligheidsregio 2024-2028 ontwikkelt ons Operationeel Centrum Veiligheidsregio (OCB/VR) een landelijke standaard voor de rol van onze medewerkers bij informatiegestuurd werken. De landelijke samenwerking tussen de meldkamers biedt steeds grotere schaalvoordelen, doordat afzonderlijke meldkamers standaard werkwijzen ontwikkelen die door de anderen worden overgenomen.

Wat we blijven doen (ons reguliere werk)

In deze begroting geven we aan wat we in 2026 willen ontwikkelen voor het leveren van een hulpvaardige en slagvaardige organisatie. Naast deze ontwikkelingen voeren wij onze reguliere werkzaamheden uit die bijdragen aan deze pijler en waarvoor we een overgroot deel van onze capaciteit en middelen inzetten. Het grootste deel van onze middelen, zowel financiën als capaciteit, zijn te relateren aan deze pijler. De volgende reguliere taken horen hiertoe:

- Repressie (paraatheid en incidentbestrijding brandweer)
- Crisisbeheersing (paraatheid en incidentenbestrijding multi)
- Bevolkingszorg
- (Multi) operationele voorbereiding en planvorming
- Techniek (beheer en onderhoud materieel), Facilitair en Logistiek
- Informatiegestuurd werken, onderzoek en analyse
- (Multidisciplinair) opleiden trainen en oefenen
- Risico- en crisiscommunicatie

Binnen deze taken worden uiteenlopende activiteiten uitgevoerd én continu verbeterd. Zo wordt ons materieel steeds 'slimmer' door sensoren en telemetrie, waarmee we beter inzicht krijgen in het functioneren van ons brandweeroptreden. Ook Team Brandonderzoek draagt bij aan beter en veiliger brandweeroptreden. Daarnaast ontwikkelt ons droneteam zich door tot een 'Team Digitale Verkenning' en bestaan er steeds betere technieken om met beelden en andere digitale informatie onze incidentbestrijding en crisisbeheersing te versterken. Tot slot leidt informatiegestuurd werken tot beter inzicht in (de ontwikkeling van) typen incidenten, hun geografische spreiding, tot en met inzicht in relaties tussen typen incidenten en typen gebouwen of locaties en de rol van bijvoorbeeld

gebruikers en de wijze van incidentbestrijding. Deze informatie draagt ook bij aan een veiligere leefomgeving.

		Realisatie 2024	Verwachting of streefwaarde 2025	Verwachting of streefwaarde 2026
Repressie	Aantal vrijwilligers	1.318	1.330	1.334
	Aantal beroeps	220	220	220
Gebiedsgerichte opkomsttijden	Aantal incidenten gebouwbranden	n.v.t.		
	• Aantal volgens prognose	n.v.t.		
	• Aantal sneller	n.v.t.		
	• Aantal langzamer	n.v.t.		
	• % volgens prognose	n.v.t.		
	• % sneller	n.v.t.		
	• % langzamer	n.v.t.		
Vakbekwaam worden en blijven	Opkomstpercentage vrijwilligers bij oefenen	75%	70%	70%
	Opkomstpercentage vrijwilligers bij alarm	50%	30%	30%
Multidisciplinaire incidenten	Aantal grip-situaties	2	*	*
	% geëvalueerde grip-2 situaties	100%	100%	100%
Operationeel Centrum Brandweer (OCB/VR)	Afgehandelde incidenten Brandweer 112	6.859	*	*
	Afgehandelde meldingen 0900-0904	1.220	*	*
Crisiscommunicatie	Inzet crisiswebsite	50	*	*
	Deelname aan vakbekwaamheidsactiviteiten door regionale piketfunctionarissen.	n.v.t.	60%	65%

* Deze cijfers worden niet begroot, maar worden wel weergegeven in de realisatie. Het zijn niet-beïnvloedbare kengetallen.

Welke middelen zetten we in?

Weergave van de kosten voor Programma Veiligheid: pijler Hulpvaardige en slagvaardige inzet

Begroting 2026	Lasten	Baten	Saldo	Meerjarenraming 2027	Lasten	Baten	Saldo
Advies en uitbesteding	€2.103		€2.103	Advies en uitbesteding	€1.934		€1.934
Facilitaire kosten	€4.576		€4.576	Facilitaire kosten	€4.585		€4.585
Gemeentelijke- en Rijksbijdragen	€2.721	-€2.827	-€106	Gemeentelijke- en Rijksbijdragen	€2.305	-€2.414	-€109
Investerings en kapitaallasten	€8.137	-€120	€8.017	Investerings en kapitaallasten	€8.825	-€120	€8.705
Lonen en salarissen	€41.441	-€43	€41.398	Lonen en salarissen	€42.094	-€43	€42.051
Mutaties reserves en voorzieningen	€1.192		€1.192	Mutaties reserves en voorzieningen	€1.192		€1.192
Opleiden en oefenen	€3.498		€3.498	Opleiden en oefenen	€3.498		€3.498
Overig	€1.915	-€3.136	-€1.221	Overig	€1.824	-€1.396	€428
Voertuigkosten	€2.478		€2.478	Voertuigkosten	€2.496		€2.496
Vrijwilligers	€7.627		€7.627	Vrijwilligers	€7.410		€7.410
Geraamde resultaat	€75.688	-€6.126	€69.562	Geraamde resultaat	€76.165	-€3.974	€72.191

Meerjarenraming 2028	Lasten	Baten	Saldo	Meerjarenraming 2029	Lasten	Baten	Saldo
Advies en uitbesteding	€1.866		€1.866	Advies en uitbesteding	€1.835		€1.835
Facilitaire kosten	€4.591		€4.591	Facilitaire kosten	€4.601		€4.601
Gemeentelijke- en Rijksbijdragen	€2.162	-€2.274	-€111	Gemeentelijke- en Rijksbijdragen	€2.528	-€2.642	-€114
Investerings en kapitaallasten	€9.205	-€120	€9.085	Investerings en kapitaallasten	€9.163	-€120	€9.043
Lonen en salarissen	€42.948	-€44	€42.904	Lonen en salarissen	€43.600	-€44	€43.556
Mutaties reserves en voorzieningen	€1.192		€1.192	Mutaties reserves en voorzieningen	€1.192		€1.192
Opleiden en oefenen	€3.498		€3.498	Opleiden en oefenen	€3.498		€3.498
Overig	€2.575	-€1.413	€1.162	Overig	€3.133	-€1.431	€1.702
Voertuigkosten	€2.513		€2.513	Voertuigkosten	€2.531		€2.531
Vrijwilligers	€7.579		€7.579	Vrijwilligers	€7.579		€7.579
Geraamde resultaat	€78.130	-€3.851	€74.279	Geraamde resultaat	€79.661	-€4.237	€75.424

1.5 Wendbare en duurzame organisatie

We zien 'wendbare en duurzame organisatie' als een fundament onder de drie beleidspijlers. Onder een 'duurzame organisatie' verstaan wij zowel de duurzame inzetbaarheid van onze mensen als het bijdragen aan duurzaamheid in de samenleving door een steeds duurzamere bedrijfsvoering.

'Wendbaarheid' vraagt om nieuwe manieren van werken, een informatievoorziening die betrouwbaar is en rijke inzichten biedt, en een bedrijfsvoering die wendbaarheid ondersteunt. Zo spelen we snel in op nieuwe situaties en veranderende risico's.

Welke ontwikkelingen zien we?

Duurzaamheid

Wij verduurzamen onze bedrijfsvoering stapsgewijs vanuit de ambities die we in 2023 bepaalden. We willen investeren in CO2-reductie en zetten stappen om onze bedrijfsvoering circulair te maken richting 2050. Veiligheidsregio's werken op deze thema's steeds meer landelijk samen.

Voor CO2-reductie is als ambitie bepaald om in 2030 een CO2-reductie ten opzichte van 2022 met 55% te realiseren. In ons stappenplan om onze CO2-uitstoot te verkleinen speelt de verduurzaming van onze zware voertuigen een belangrijke rol. Een substantiële CO2-reductie is te behalen door de biobrandstof 'HVO100' als alternatief voor diesel te gaan gebruiken. Voor een aantal voertuigen is daarvoor nog wel een technische aanpassing nodig. Het gefaseerd invoeren van HVO100 is essentieel om een stap te kunnen zetten om onze totale CO2-voetafdruk. Als we starten in de beroepsposten, dan betekent dit een reductie met circa 600 ton (20 %). De jaarlijkse structurele kosten hiervoor bedragen circa € 110k extra. Als we deze maatregel gefaseerd invoeren en eerst zouden beginnen voor de zware voertuigen van de beroepsposten,

dan bedraagt dit ongeveer de helft hiervan. Vanwege de huidige financiële situatie is het voorstel om invoering van HVO100 niet al per 2026 te doen maar vanaf 2027, waarmee wij vóór 2030 onze wettelijke bijdrage CO2-reductie kunnen realiseren. We zien geen mogelijkheden tot structurele dekking van deze kosten binnen de bestaande begroting, dus dit vraagt vanaf 2027 om een verhoging van de gemeentelijke bijdrage.

Tweede loopbaanbeleid 24-uurs beroepsbrandweermedewerkers

Sinds 2006 is het Functioneel Leeftijdsonslag (FLO) voor brandweermensen afgeschaft. Vanaf 1-1-2006 mogen nieuwe medewerkers de bezwarende brandweerfunctie niet langer dan 20 jaar vervullen. Het is een gezamenlijke inspanning van werkgever en werknemer om invulling te geven aan een tweede loopbaan die de werknemer na maximaal 20 jaar kan gaan vervullen binnen of buiten de veiligheidsregio. De uitvoering hiervan is weerbarstig gebleken omdat niet alle veiligheidsregio's een gelijk beeld hebben op deze uitvoering en afhankelijk van de omvang van de beroepsbezetting zelf wel of geen oplossingen kunnen bieden. Doel is wel om een landelijk gelijke aanpak vast te stellen over hoe om te gaan met de duurzame inzetbaarheid van deze groep medewerkers. In 2025 wordt getracht een landelijke aanpak af te spreken die het tweede loopbaanbeleid goed vormgeeft. In een notitie aan het Dagelijks Bestuur d.d. 28-09-2022 is aangegeven dat de kosten circa 180k (voorbereiding en begeleiding) en € 387k (uitvoering) bedragen. Dekking van deze kosten wordt tot op heden gevonden in onze eigen begroting. De collega's die vóór 1-1-2006 in dienst zijn getreden, hebben nog wel recht op FLO. De kosten voor FLO worden doorberekend aan de gemeenten Bergen op Zoom, Breda, Roosendaal en Tilburg.

Landelijke PTSS-regeling

Er is een (landelijke) conceptregeling voor erkenning en aanspraken PTSS voor al het personeel veiligheidsregio's (inclusief vrijwilligers) voorbereid die vervolgens met de vakbonden is afgestemd. De verwachting is dat medio 2025 definitieve besluitvorming plaatsvindt. Deze regeling vormt de basis voor een landelijk uniforme manier van omgaan met (oud)collega's die gediagnosticeerd zijn met PTSS. In de regeling zijn verschillende vormen van financiële hulp opgenomen. De kosten van deze financiële hulp komen ten laste van de individuele veiligheidsregio's. Er wordt een beroep gedaan op het Ministerie van J&V om de systeemkosten (onafhankelijke landelijke commissie voor toetsing causaliteit) niet ten laste te laten vallen van de individuele veiligheidsregio's. Hoewel er geen registratie wordt bijgehouden van (oud)collega's met deze klachten, is er op basis van ervaring met personele casuïstiek in de afgelopen jaren wel enig inzicht. De kosten die de regeling met zich meebrengt zijn lastig te schatten. Er is namelijk geen inzicht in de casuïstiek buiten het zicht van de veiligheidsregio. Na de vaststelling van de regeling in 2025 en (oud)collega's die zich melden voor een aanspraak op de regeling, kunnen we een inschatting maken van de meerjarige kosten.

Informatieveiligheid

Vanuit het landelijke versnellingsplan Informatieveiligheid wordt in opdracht van het Veiligheidsberaad de cyberweerbaarheid van de Veiligheidsregio's en het Nederlands Instituut Publieke Veiligheid (NIPV) versterkt. We versterken informatieveiligheid in onze veiligheidsregio op basis van de BIO (Baseline Informatiebeveiliging Overheid) die standaard verplicht is voor overheidsorganisaties. De eisen aan overheidsorganisaties voor informatieveiligheid en transparantie worden groter en die nemen verder toe als (onderdelen van) de veiligheidsregio's moeten voldoen aan de eisen voor vitale sectoren.

Door aangescherpte wettelijke regelgeving worden nog hogere eisen gesteld aan ons beveiligingsniveau (BIO2, Network Information Security 2 (NIS2)). Naast bewustwording (*awareness*) vraagt dit ook om de modernisering van (netwerk)beveiliging. Hiervoor zijn structureel aanvullende investeringen nodig. Deze eisen om de informatiebeveiliging naar een hoger volwassenheidsniveau te brengen, sluit aan bij het Landelijke Versnellingsplan Informatieveiligheid (NIPV, 2021) en de aanbevelingen uit het Cybersecuritybeeld Nederland 2024 (NCTV, 2024). Voor de uitvoering van deze taken dient de formatie van informatiebeveiliging functionarissen structureel te worden verhoogd. De ambitie is om voor informatieveiligheid op basis van BIO2.0 en NIS2 in 2026 op basis van het Capability Maturity Model Integration (CMMI) model volwassenheidsniveau 3-4 te behalen. Op basis van de BIO audit uit 2024/2025 zijn hierbij de belangrijkste resultaatgebieden: juiste gedocumenteerde plannen en het actualiseren van processen en procedures.

We bereiden ons ook voor op de implementatie van de vitaalverklaring waarover naar verwachting het kabinet in 2025 een besluit neemt. We sluiten ons aan bij de landelijke lijn, waarbij alle VR's in 2030 dienen te voldoen aan alle eisen uit de NIS2. We bouwen mee aan de realisatie van het landelijke cyberweerbaarheidsnetwerk (CWN). Dit netwerk wordt de schakelorganisatie en het knooppunt voor cyberweerbaarheid. Ondersteund door een Information Security Management System (ISMS) gaan we risicomanagement gestructureerd toepassen.

Wat gaan we dit jaar doen?

In 2026 richten we ons op de volgende resultaten:

Doorontwikkelen van onze organisatie en goed werkgeverschap

- In 2025 formuleren we kernwaarden voor onze organisatie. Die vertalen we naar onze dienstverlening en komen tot uiting in het dagelijks handelen van onze medewerkers.
- We versterken inclusief leiderschap, waarbij verschillende achtergronden, perspectieven en ideeën van onze medewerkers gewaardeerd en benut worden om onze ambities waar te maken.
- We implementeren een plan van aanpak voor het voorkomen en beperken van mentale en fysieke gezondheidsrisico's (waaronder PTSS) en het bieden van handelingsperspectieven.
- De verdere doorontwikkeling van het tweede loopbaanbeleid is in afwachting van de uitkomsten van het landelijke Semfire Onderzoek door de Universiteit Maastricht.

Bedrijfscontinuïteit is geborgd in de organisatie

We versterken onze weerbaarheid als organisatie en bereiden ons voor op (langdurige) verstoringen, waardoor we na een omvangrijke storing of calamiteit snel herstellen en onze dienstverlening kunnen voorzetten. In 2025 richten we bedrijfscontinuïteitsmanagement (BCM) in. Een onderdeel hiervan is de ontwikkeling van een bedrijfscontinuïteitsplan (BCP), waarin is beschreven hoe we omgaan bij een calamiteit. In 2026 zijn verschillende functies, rollen, verantwoordelijkheden en bevoegdheden op het gebied van bedrijfscontinuïteitsmanagement ingericht en geborgd in de organisatie.

Financiële uitdagingen

Zoals beschreven in onderdeel 1.1 Algemeen hebben we te maken met financiële uitdagingen. Een nieuwe bezuinigingsopdracht heeft direct invloed op de paraatheid en het veiligheidsniveau in onze regio en vraagt om een gedegen bestuurlijke afweging. Het Algemeen Bestuur heeft de bestuurlijke commissie, die ook de eerdere takendiscussie heeft geleid, de opdracht gegeven om samen met de

directie in 2025 de gevolgen van de financiële ontwikkelingen vanaf 2026 te onderzoeken. Hiervoor worden twee onderzoeken uitgevoerd, namelijk het ontwikkelen van een masterplan brandweer en de risicobeheersingstaken. In 2026 werken we het besluit uit dat het Algemeen Bestuur in 2025 hierover neemt en we starten met de uitvoering die naar verwachting over meerdere jaren reikt.

Duurzaam incl. duurzame inzetbaarheid

- We voeren de jaarschijf 2026 van het CO2-Prestatieladder Managementplan uit: CO2-reductie < 55% in 2026 t.o.v. 2022.
- We verwerken onze bevindingen uit een Grondstoffenanalyse (2025) in (inkoop)projecten en facilitaire processen.

Uitvoering strategische agenda Informatievoorziening

De eerste fase van de landelijke Strategische agenda Informatievoorziening (2025) is uitgevoerd en naar onze eigen organisatie vertaald, we hebben de eerste stappen gezet op enkele van de vijf landelijke thema's: Informatiegestuurde Veiligheid, Informatiegestuurde (missie kritische) communicatie, Data en infrastructuur (technologie), Informatieveiligheid en Digitale fitheid. De samenwerking met onze partners maken we 'slimmer' door zowel lokaal, regionaal als landelijk vanuit eenzelfde bron ('één waarheid') te handelen.

Wat we blijven doen (ons reguliere werk)

In deze begroting geven we aan wat we in 2026 willen ontwikkelen om een bijdrage te leveren aan een duurzame en wendbare organisatie. Naast deze ontwikkelingen zijn er uiteraard ook reguliere werkzaamheden die bijdragen aan wendbaarheid en duurzaamheid en waarvoor we een overgroot deel van onze capaciteit en middelen inzetten. We blijven investeren in het goed uitoefenen van ons werk, richten onze processen efficiënt en doeltreffend in, vertalen en initiëren nieuwe ontwikkelingen en trends en adviseren en ondersteunen de organisatie bij beleidsvoering en uitvoering van taken op het gebied van: personeel en organisatie, financiën planning en control, inkoop, communicatie, informatisering, strategie en ontwikkeling. Ons team informatieveiligheid werkt samen met het NIPV en de andere veiligheidsregio's aan het versterken van cyberweerbaarheid. Met het meerjarenprogramma 'Samen Vitaal' richten we ons op alle aspecten van vitaliteit: het fysieke, mentale, sociale en zingevingaspect.

	Indicator	Realisatie 2024	Verwachting of streefwaarde 2025	Verwachting of streefwaarde 2026
Personeel en organisatie	Ziekteverzuim (organisatie)	4,36 %	4,5%	4,5%
	% Realisatie van het opleidingsbudget ¹	nieuw	nieuw	95%
	% van de beroeps brandweermensen die in 2026 uitstromen is gestart met tweede loopbaanbeleid	100%	100%	100%
Communicatie	Bereik VRMWB Facebook	243.117		
	Bereik VRMWB LinkedIn	166.246		
	Impressies VRMWB X	494.868		
	Bereik Brandweer MWB Facebook	679.839		
	Bereik Brandweer MWB LinkedIn	128.258		
	Bereik Brandweer MWB Instagram	588.497		
	Bereik Brandweer MWB Youtube	100.885		
Strategie en ontwikkeling	Aantal Woo informatie- en zienswijzeverzoeken	26	*	*
	Woo-verzoeken afgedaan binnen wettelijke termijn	92%	100%	100%
	Afgedaan binnen primair beslistermijn	16		
	Afgedaan binnen primair beslistermijn + wettelijke verdaging	5		
	Aantal raadsvragen	25		
	% raadsvragen binnen week beantwoord	100%	100%	100%
	Aantal klachten	0	*	*
Inkoop	Realiseren inkoop investeringen	80%	80%	80%
Informatisering	Aantal hacks (major storing)	0	*	*
Duurzaamheid	CO2-reductie ten opzichte van referentiejaar 2022	35%	50%	55%

*Deze cijfers worden niet begroot, maar worden wel weergegeven als realisatie. Dit zijn niet-beïnvloedbare kengetallen

Algemene dekkingsmiddelen

In de algemene dekkingsmiddelen zijn de volgende baten opgenomen:

- De financieringslasten en baten
- De rijksbijdrage BDuR gelden
- De algemene gemeentelijke bijdragen

De toelichting van bovenstaande onderwerpen zijn respectievelijk te lezen bij de paragrafen 2.2 Financiering voor de rente en 3.1 Totstandkoming financiële kaders voor de BDuR gelden en de gemeentelijke bijdragen.

Mutaties op reserves

De toelichting op de reserves vindt u in paragraaf 3.2 Financiële positie.

Welke middelen zetten we in?

Weergave van de kosten voor de Overhead, algemene dekkingsmiddelen en mutaties op reserves:

Begroting 2026				Meerjarenraming 2027			
	Lasten	Baten	Saldo		Lasten	Baten	Saldo
Overhead: Wendbare en duurzame organisatie	€14.922	-€60	€14.862	Overhead: Wendbare en duurzame organisatie	€16.326	-€60	€16.266
Advies en uitbesteding	€2.224		€2.224	Advies en uitbesteding	€2.540		€2.540
Facilitaire kosten	€1.967		€1.967	Facilitaire kosten	€2.017		€2.017
Investerings en kapitaallasten	€360		€360	Investerings en kapitaallasten	€338		€338
Kosten Gemene Rekening	€0		€0	Kosten Gemene Rekening	€0		€0
Lonen en salarissen	€9.377	€0	€9.377	Lonen en salarissen	€10.590	€0	€10.590
Opleiden en oefenen	€196		€196	Opleiden en oefenen	€221		€221
Overig	€797	-€60	€737	Overig	€620	-€60	€560
Algemene dekkingsmiddelen	€914	-€96.031	-€95.117	Algemene dekkingsmiddelen	€979	-€99.223	-€98.243
Gemeentelijke- en Rijksbijdragen		-€95.117	-€95.117	Gemeentelijke- en Rijksbijdragen		-€98.243	-€98.243
Overig	€914	-€914	€0	Overig	€979	-€979	€0
Toevoeging en Onttrekking Reserves	€935	-€964	-€30	Toevoeging en Onttrekking Reserves	€384	-€1.529	-€1.145
Geraamde resultaat	€18.771	-€97.055	-€80.285	Geraamde resultaat	€17.689	-€100.811	-€83.122

Meerjarenraming 2028				Meerjarenraming 2029			
	Lasten	Baten	Saldo		Lasten	Baten	Saldo
Overhead: Wendbare en duurzame organisatie	€16.856	-€60	€16.796	Overhead: Wendbare en duurzame organisatie	€18.064	-€60	€18.004
Advies en uitbesteding	€2.674		€2.674	Advies en uitbesteding	€2.307		€2.307
Facilitaire kosten	€2.017		€2.017	Facilitaire kosten	€2.017		€2.017
Investerings en kapitaallasten	€379		€379	Investerings en kapitaallasten	€377		€377
Kosten Gemene Rekening	€0		€0	Kosten Gemene Rekening	€0		€0
Lonen en salarissen	€10.845	€0	€10.845	Lonen en salarissen	€11.070	€0	€11.070
Opleiden en oefenen	€221		€221	Opleiden en oefenen	€221		€221
Overig	€719	-€60	€659	Overig	€2.071	-€60	€2.011
Algemene dekkingsmiddelen	€1.061	-€102.103	-€101.042	Algemene dekkingsmiddelen	€973	-€105.848	-€104.875
Gemeentelijke- en Rijksbijdragen		-€101.042	-€101.042	Gemeentelijke- en Rijksbijdragen		-€104.875	-€104.875
Overig	€1.061	-€1.061	€0	Overig	€973	-€973	€0
Toevoeging en Onttrekking Reserves	€385	-€1.541	-€1.156	Toevoeging en Onttrekking Reserves	€385	-€234	€151
Geraamde resultaat	€18.302	-€103.703	-€85.401	Geraamde resultaat	€19.421	-€106.142	-€86.720

De baten van de intekentaken worden niet gerekend tot de Algemene Dekkingsmiddelen en worden verantwoord op Programma Veiligheid.

2. Paragrafen

In dit hoofdstuk komen de paragrafen aan bod. Het doel van een paragraaf is om voor overstijgende onderwerpen één totaalbeeld te geven. Volgens het BBV zijn de volgende paragrafen verplicht:

- Bedrijfsvoering
- Lokale heffingen
- Weerstandsvermogen en risicobeheersing
- Onderhoud kapitaalgoederen
- Financiering
- Bedrijfsvoering
- Verbonden partijen
- Grondbeleid

Omdat wij geen lokale heffingen heffen en niet over grondposities beschikken, zijn de paragrafen lokale heffingen en grondbeleid niet opgenomen in deze begroting. Naast het BBV schrijft ook de Wet open overheid (Woo) een verplichte paragraaf voor.

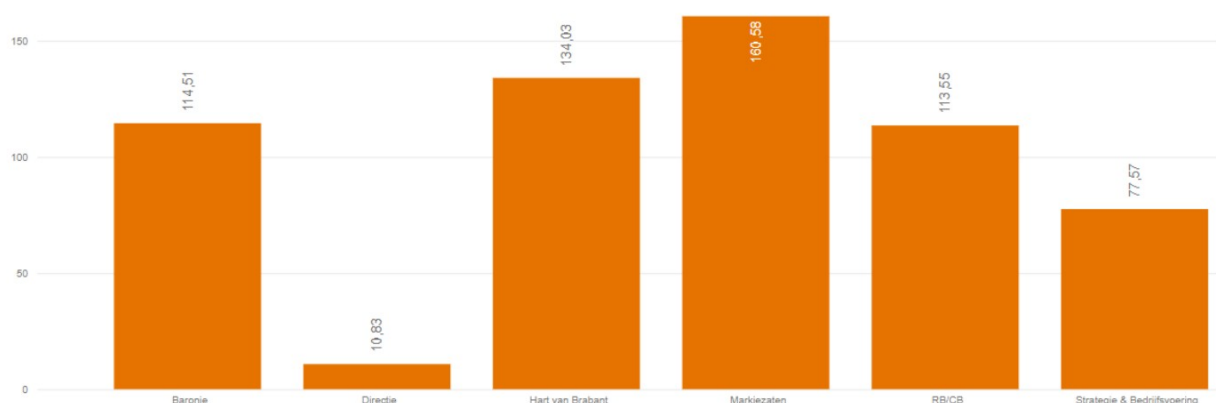
2.1 Bedrijfsvoering

Personeel

Formatie en bezetting

In onderstaand overzicht is de begrote formatie 2025 (611,07,1 fte) opgenomen. We verwachten dat onze formatie in 2026 hiermee overeenkomt. De formatie in het overzicht betreft de fte's, onderverdeeld in organisatieonderdelen. De medewerkers in de organisatieonderdelen leveren een bijdrage aan verschillende pijlers.

Naast de medewerkers met een aanstelling zijn ook medewerkers vanuit andere organisaties werkzaam voor onze organisatie. Dit betreft de medewerkers van de GHOR, die in dienst zijn bij de GGD.

De sector Directie bestaat uit de directie (2 fte), directieondersteuning (2 fte) en de afdelingen Programma's (3 fte) en Concerncontrol (3 fte).

Vrijwilligers

Het aantal vrijwilligers is opgenomen in onderstaande tabel. In het dekkings- en spreidingsplan van de brandweer is een formatie van 1.334 vrijwilligers opgenomen.

District	Formatie	Bezetting 2025
Baronie	528	515
Markiezen	432	405
Hart van Brabant	374	398
Totaal	1.334	1.318

Audit en Interne Controle

Een goede interne beheersing is een belangrijke randvoorwaarde om betrouwbare cijfers te rapporteren en rechtmatig te handelen. De afdeling Concerncontrol voert interne controles, audits, evaluaties, (doelmatigheid)onderzoeken en (risico)analyses uit om vast te stellen of interne procedures en afspraken nageleefd worden. In 2026 hebben we permanente aandacht voor de goede opzet van de Administratieve Organisatie (AO)/interne beheersing (IB) voor de gehele organisatie en ziet de afdeling Concerncontrol toe op de uitvoering van het interne controleplan. Daarnaast bewaken we de voortgang van het opvolgen van de aanbevelingen vanuit de interne controle en de managementletter en accountantsverslag van de accountant.

Aandacht voor frauderisico's en beheersing

Het voorkomen van onrechtmatig handelen en fraude heeft binnen de organisatie blijvende aandacht. In de processen zijn interne beheersmaatregelen genomen om frauderisico's te beperken. In 2026 voeren we wederom de jaarlijkse frauderisicoanalyse uit. Deze analyse vormt een inventarisatie van fraudemogelijkheden die binnen een organisatie kunnen voorkomen. Deze risico's zijn niet gebaseerd op verdenkingen of waargenomen fraudes, maar gebaseerd op een analyse van de processen die binnen een organisatie plaatsvinden en mogelijke kwetsbaren daarin. Voor de risico's wordt een inschatting gemaakt van de kans en impact. De uitkomsten van de frauderisicoanalyse worden met het managementteam en het Dagelijks Bestuur besproken.

Rechtmatigheidsverantwoording

Sinds het boekjaar 2023 is de verantwoordelijkheid van het Dagelijks Bestuur voor de rechtmatigheid benadrukt doordat het Dagelijks Bestuur een verantwoording over rechtmatigheid af moet geven in plaats van de accountant. Deze verantwoording geeft het Dagelijks Bestuur in de vorm van een verklaring af bij de jaarrekening. De rechtmatigheidsverantwoording gaat over de naleving van de regels die relevant zijn voor de financiële processen van de VRMWB. Bijvoorbeeld naleving van wet- en regelgeving, zoals de aanbestedingswet, maar ook over misbruik of oneigenlijk gebruik van overheidsmiddelen of over lasten waarvoor geen dekking is opgenomen in de begroting (begrotingsonrechtmatigheid).

De drie relevante criteria voor de rechtmatigheidsverantwoording zijn: het begrotingscriterium, het voorwaarden criterium en misbruik en oneigenlijk (M&O) gebruik van overheidsmiddelen.

Om de beoordeling voor deze rechtmatigheidsverantwoording te kunnen doen worden interne controles uitgevoerd, de frauderisicoanalyse en de analyse van begrotingsrechtmatigheid gedaan. De afdeling Concerncontrol zorgt voor de uitvoering van deze werkzaamheden in samenwerking met de overige organisatieonderdelen. Deze zijn vastgelegd in het interne controleplan dat jaarlijks wordt vastgesteld door het Algemeen Bestuur. Daarnaast worden analyses en voortgezette controles uitgevoerd op onderwerpen die hier aanleiding toe geven. De uitkomsten van deze controles leiden tot een verslag van bevindingen over de vraag of de inrichting van het financiële beheer en van de financiële organisatie een rechtmatige verantwoording mogelijk maakt. De accountant geeft een controleverklaring af met alleen een oordeel over de getrouwheid van de jaarrekening met als onderdeel de rechtmatigheidsverantwoording van het bestuur.

In 2024 is een nieuw financieel systeem geïmplementeerd en gewerkt aan het herzien en beoordelen van de risico's in de financiële processen. In 2025 wordt gewerkt aan het beschrijven van de processen en herijken van een aantal interne controles. In 2026 verwachten wij dat de activiteiten, die uitgevoerd dienen te worden om de rechtmatigheidsverantwoording af te geven, ingebed zijn in onze dagelijkse werkzaamheden en efficiënt uitgevoerd kunnen worden.

Wet open overheid

Medio 2024 is meer duidelijkheid gegeven rondom de actieve publicatieplicht waar alle overheidsorganisaties aan moeten voldoen als gevolg van de Wet open overheid (Woo). Dat is gedaan door de 17 categorieën uit te werken in definities. De eerste vier categorieën zijn per 1 november 2024 actief openbaar gemaakt. In 2025 en 2026 ronden we het actief publiceren van de overige categorieën af. De verwachting is dat eind 2026 alle 17 categorieën actief worden gepubliceerd. De structurele monitoring van de publicatie van documenten conform de Woo en het in 2022 gestarte implementatietraject ronden we hiermee af.

Wet modernisering elektronisch bestuurlijk verkeer

Recent is duidelijk geworden dat de definitieve ingangsdatum van de Wet modernisering elektronisch bestuurlijk verkeer (Wmebv) is verzet van 1 januari 2025 naar 1 januari 2026. We hebben een overzicht gemaakt van alle producten en diensten die extern (door burgers of bedrijven) kunnen worden aangevraagd. Het gaat daarbij om producten en diensten waar we een formeel besluit op moeten nemen. Uit de inventarisatie blijkt dat er een beperkt aantal van acht producten en diensten is, die voor ons onder de Wmebv vallen. Op 12 december 2024 heeft het Algemeen Bestuur met een officieel voorstel (aanwijzingsbesluit) deze procesgang formeel vastgesteld. Begin 2026 moeten deze producten en diensten via een e-formulier kunnen worden aangevraagd en afgehandeld. De technische voorzieningen hiervoor worden begin 2025 operationeel gemaakt. Een degelijk proces is voor de Woo-verzoeken al ingericht. Wanneer alle producten en diensten via het aanwijzingsbesluit zijn vastgesteld, bekendgemaakt en in gebruik zijn genomen voldoen we in 2026 aan alle eisen die de Wmebv stelt.

2.2 Financiering

De financieringsparagraaf is een onderdeel van de begroting en is voorgeschreven voor gemeenschappelijke regelingen, dus ook voor ons. De Wet financiering decentrale overheden (Wet Fido) stelt regels voor het financieringsgedrag, die binnen onze organisatie zijn vertaald in een zogenaamd treasurystatuut. De vernieuwde BBV-wetgeving stelt nieuwe eisen aan de

financieringsparagraaf. Zo wordt meer inzicht gevraagd in de rente en zijn we verplicht om een meerjarenbalans en het EMU-saldo op te nemen. De verschillende onderdelen worden hieronder toegelicht en uitgewerkt.

Wet Fido

In de Wet financiering decentrale overheden (Fido) worden door de overheid specifieke regels gesteld voor de structuur van de leningen van de decentrale overheid om de gevoeligheid voor rentefluctuaties te beperken. Hiervoor wordt een kasgeldlimiet en een renterisiconorm gehanteerd.

Kasgeldlimiet

De kasgeldlimiet stelt grenzen aan de omvang van de financiering met kort vermogen (met een looptijd korter dan 1 jaar). Voor gemeenschappelijke regelingen is de kasgeldlimiet vastgesteld op 8,2% van de lasten in de jaarbegroting. Voor ons betekent dit een kasgeldlimiet in 2026 van € 8,5 miljoen (8,2% van € 103,4 miljoen).

Renterisiconorm

Het doel van de renterisiconorm is om de renterisico's op de langlopende schulden (langer dan 1 jaar) te beheersen door grenzen te stellen aan de spreiding van looptijden van de leningenportefeuille. Voor de gemeenschappelijke regeling is de renterisiconorm gesteld op 20%, met een minimumbedrag van € 2,5 miljoen. Voor ons betekent een renterisiconorm in 2026 van € 20,7 miljoen (20% van € 103,4 miljoen). Op basis van de leningenportefeuille (zie paragraaf 3.2) is een overzicht van de renterisiconorm als volgt:

Tabel renterisiconorm

(bedragen x € 1.000)	2024	2025	2026	2027	2028	2029
Renteherzieningen (1)	-	-	-	-	-	-
Betaalde aflossingen (2)	4.932	5.495	5.299	5.557	6.074	5.157
Renterisico (1 + 2)	4.932	5.495	5.299	5.557	6.074	5.157
Renterisiconorm (20%)	21.013	20.390	20.673	20.988	21.552	22.117
Ruimte renterisiconorm	16.080	14.895	15.375	15.431	15.478	16.960

Rente

De BBV-voorschriften vragen om inzicht in de begroting en verantwoording van de totale rentelasten. De daaraan gekoppelde financieringsbehoefte moet inzichtelijk zijn. Daarom zijn in deze paragraaf de rentelasten, het renteresultaat, de wijze waarop rente aan investeringen en taakvelden wordt toegerekend en de financieringsbehoefte opgenomen.

De rentekosten van de langlopende leningen die onder onze leningenportefeuille vallen, bedragen over 2026 € 797k. De rentekosten van de kasgeldleningen bedragen € 117k.

De rentebaten van € 175k zijn de ontvangen rente op rekening courant Schatkistbankieren.

Renteschema 2026		(bedragen x 1.000)		
A	De externe rentelasten over de korte en lange financiering	914		
B	De externe rentebaten (idem)	175	-/-	
	Saldo rentelasten en rentebaten			739
C1	De rente die aan de grondexploitatie moet worden doorberekend	0	-/-	
C2	De rente van projectfinanciering die aan het betreffende taakveld moet worden toegerekend	0	-/-	
C3	De rentebaar van doorverstrekte leningen indien daar een specifieke lening voor is aangetrokken (= projectfinanciering), die aan het betreffende taakveld moet worden toegerekend	0	+/+	
	Aan taakvelden toe te rekenen externe rente	0		0
D1	Rente over eigen vermogen	0	+/+	
D2	Rente over voorzieningen	0	+/+	
	Totaal aan taakvelden toe te rekenen rente			0
E	De aan taakvelden toegerekende rente (renteomslag)			739
	Renteresultaat op het taakveld Treasury			0

Schatkistbankieren

Door een wetswijziging zijn alle lagere overheden vanaf eind 2013 verplicht om hun liquide middelen en beleggingen aan te houden in de schatkist van het Ministerie van Financiën en niet langer bij private instellingen, zoals banken. De rekening-courant tegoeden en deposito's die wij voorheen bij de BNG hadden, zijn ondergebracht bij het Ministerie van Financiën. Over het saldo bij het Ministerie ontvangen wij een rentevergoeding. De renteopbrengst over de gelden bij de schatkist zijn als externe rentebaten in de begroting opgenomen.

Ons reguliere betalingsverkeer is vanaf 2023 ondergebracht bij de BNG. Hier hebben wij een rekening-courant waarop een beperkt saldo aan liquide middelen mag staan. Als het saldo van de rekeningcourant boven het toegestane maximum uitkomt, dragen wij dit af aan het Ministerie van Financiën. Bij een negatief saldo vullen wij juist aan vanuit de middelen bij het Ministerie van Financiën.

Samenstelling vreemd vermogen

Per 1 januari 2026 is de verwachte stand van de huidige geldleningen geraamd op € 38,7 miljoen. Naast de aan te trekken leningen in 2026 dienen ook in komende jaren additionele geldleningen aangetrokken te worden. Een overzicht van de samenstelling van de langlopende leningen is opgenomen in bijlage 4.1. Hierbij is rekening gehouden met het aantrekken van een lening 2026 tot en met 2029.

2.3 Weerstandvermogen en risicobeheersing

Hier beschrijven we in hoeverre we in staat zijn om financiële risico's op te vangen, zonder dat de begroting en het beleid aangepast hoeven te worden. Conform artikel 11 BBV bevat deze paragraaf de volgende onderdelen:

- Een inventarisatie van de weerstandscapaciteit.
- Een inventarisatie van de risico's.
- Het beleid voor de weerstandscapaciteit en de risico's.
- Een aantal verplichte financiële kengetallen.

In de paragraaf 'weerstandsvormogen en risicobeheersing' beschrijven we de risico's in relatie tot de weerstandscapaciteit. Het gaat om de risico's die tot het moment van het aanbieden van de begroting bekend zijn. Om een beeld te kunnen geven van de risico's die de organisatie loopt, voeren we periodiek een risico-inventarisatie uit. Na afloop van het begrotingsjaar rapporteren we in de jaarrekening, eveneens in de paragraaf Weerstandsvormogen en risicobeheersing, de actuele risico's in relatie tot de beschikbare weerstandscapaciteit.

Benodigde weerstandscapaciteit

Hieronder staan de belangrijkste risico's (per februari 2025, bij het opstellen van begroting 2026) met hun aandeel in het totaal benodigde weerstandscapaciteit:

Risico	Score	Kans	Gemiddelde financiële impact	Benodigd weerstands-capaciteit
Vrijwilligheid	2	50%	€ 1.500.000	€ 750.000
Informatieveiligheid	3	75%	€ 900.000	€ 675.000
Continuïteit OIV IT infrastructuur	3	75%	PM	PM
Tweede loopbaanbeleid	3	75%	€ 800.000	€ 600.000
Omgevingswet	3	75%	€ 320.000	€ 240.000
Wet Normalisering Rechtspersoon Ambtenaren	3	75%	€ 1.250.000	€ 937.500
Verplichtend karakter	3	75%	€ 1.500.000	€ 1.125.000
Stijgende prijsontwikkeling	3	75%	PM	PM
Beroepsziekten en stress gerelateerde gezondheidsklachten	3	75%	€ 400.000	€ 300.000
Safety Village	ntb	ntb	PM	PM
Post Moerdijk Haven	3	75%	€ 900.000	€ 675.000
Aansprakelijkheid niet verzekerbare risico's	2	50%	€ 400.000	€ 200.000
Totaal benodigde weerstandscapaciteit				5.502.500

Op basis van de actuele risico's hebben we de benodigde weerstandscapaciteit bepaald op € 5.502.500.

Beschikbare weerstandscapaciteit

De beschikbare weerstandscapaciteit is dat deel van het eigen vermogen dat beschikbaar is om eventuele risico's financieel op te kunnen vangen. Voor ons is dit de algemene reserve.

Het Algemeen Bestuur heeft in haar vergadering van 12 december 2024 besloten om de crisis- en calamiteitenreserve vrij te laten vallen en een algemene reserve te vormen. De algemene reserve is vrij aanwendbaar voor optredende risico's, zonder dat dit leidt tot een ernstige verstoring van het geformuleerde beleid. De algemene reserve bedraagt per 31 december 2024 € 1.770.255 en vormt de beschikbare weerstandscapaciteit, voordat teruggevallen moet worden op de deelnemende gemeenten. De overige (bestemmings)reserves horen niet bij de beschikbare weerstandscapaciteit. Dit zijn de bestemmingsreserves en hieraan zijn al een bestemming toegekend.

Het weerstandsvormogen bereken we als volgt:

$$\text{Ratio weerstandsvormogen: } 0,32 = \frac{\text{Beschikbare weerstandscapaciteit : € 1.770.255}}{\text{Benodigde weerstandscapaciteit: € 5.502.500}}$$

De beschikbare weerstandscapaciteit bedraagt € 1.770.255. De benodigde weerstandscapaciteit is € 5.502.500. Het weerstandsvormogen (€ 1.770.255 / € 5.502.500) bedraagt 0,32.

Het weerstandsvermogen geeft aan in hoeverre we in staat zijn om financiële tegenvallers op te vangen, zonder de noodzaak om direct te bezuinigen of het beleid aan te passen. We zijn met een ratio weerstandsvermogen van 0,32 beperkt in staat om financiële tegenvallers zelf op te vangen. Daarom dienen de deelnemende gemeenten een algemene reserve aan te houden om onze risico's op te vangen. Deze algemene reserve is onder meer bestemd voor de risico's die voortvloeien uit de gemeenschappelijke regeling waarin wordt deelgenomen. Hiermee vormen de gemeenten in feite een deel van de benodigde weerstandscapaciteit en doen we, indien nodig, een beroep op de weerstandscapaciteit van de deelnemende gemeenten.

Inventarisatie risico's

Zoals alle organisaties hebben wij ook te maken met risico's bij de uitvoering van onze taak. Een groot aantal risico's wordt opgevangen of beperkt door (interne) beheersmaatregelen die we inzetten om het effect van bepaalde risico's te verkleinen. Voor een deel zijn er risico's die we niet of beperkt kunnen beheersen. Om deze op te vangen hebben we diverse verzekeringen afgesloten. In deze paragraaf zijn de belangrijkste risico's benoemd die zich voor kunnen doen maar die nog onvoldoende concreet en kwantificeerbaar zijn en waarvoor geen verzekeringen zijn afgesloten of voorzieningen zijn gevormd.

Bij ieder geïdentificeerd risico hebben we, voor zover mogelijk, maatregelen opgenomen die we nemen om de kans of de impact van de geïdentificeerde risico's te beperken. Om de impact goed en vanuit een breder perspectief in te schatten, worden de risico's beoordeeld op meerdere aspecten, zoals continuïteit van de organisatie, bestuurlijke afbreuk, imago organisatie en personele, juridische en financiële implicaties.

Het identificeren en vaststellen van de belangrijkste risico's is een momentopname. In de loop van de tijd kunnen er nieuwe risico's ontstaan en kunnen risico's in de toekomst anders ingeschat worden. Hieronder lichten we geïdentificeerde risico's per februari 2025 nader toe.

Vrijwilligheid

Het vinden en blijven binden van voldoende vrijwilligers aan de organisatie is een continu aandachtspunt. De beschikbaarheid van vrijwilligers en daardoor paraatheid staan onder druk. We hebben structureel 20-30 vacatures bij onze vrijwillige brandweerposten en het werven van nieuwe vrijwilligers blijft een aandachtspunt. We hebben een verouderd vrijwilligersbestand (relatief hoge leeftijdsopbouw). Komende jaren moeten we rekening houden met nog meer uitstroom, met meer druk om te werven en op te leiden. De werving en selectie van vrijwilligers heeft continu aandacht. De bezetting van vrijwilligers is in 2024 toegenomen met 33 vrijwilligers. Hierdoor is het aantal vacatures afgenomen. De gemiddelde financiële impact is om deze reden verlaagd.

Europese deeltijdrichtlijn brandweervrijwilligers (verplichtend karakter)

Naast dat het moeilijk is om vrijwilligers te binden en boeien aan onze organisatie, hebben wij ook te maken met een Europese richtlijn. Deze richtlijn stelt dat gelijke arbeid gelijk beloond moet worden. In de toekomst is kazerner en consigner van vrijwilligers daarom niet meer mogelijk waardoor we ook op onze beroepsposen geconfronteerd worden met een tekort aan medewerkers. Indien veiligheidsregio's brandweervrijwilligers een parttime aanstelling moeten geven, nemen de kosten van de brandweezorg enorm toe. Daarnaast is het de vraag of vrijwilligers en hun werkgevers instemmen met een ander dienstverband.

In 2022 is geconstateerd dat de operationele sterkte van de beroepskazernes niet voldoende is om volgens ons 24-uursrooster uitvoering te geven aan het door gemeenten vastgestelde dekkingplan van de regio. In afwachting van landelijk beleid als gevolg van Europese wet- en regelgeving heeft het Algemeen Bestuur als tijdelijke maatregel het besluit genomen (oktober 2022) om de operationele sterkte van de beroepsbezetting uit te breiden, maar nog wel in te vullen met vrijwilligers. Hiervoor is in 2023, 2024 en 2025 de gemeentelijke bijdrage verhoogd met € 465.000. Concreet betekent dit dat we dagelijks vrijwilligers kazerner. Met de keuze voor deze variant wordt niet vooruitgelopen op landelijke besluitvorming over de effecten van de Europese Deeltijdrichtlijn. Voor 2026 is er nog geen zicht op de vaststelling van het landelijk beleid. In een brief aan de Minister van Justitie en Veiligheid heeft het Veiligheidsberaad aangegeven dat voor de structurele borging van vrijwillige brandweerinzet in ons land jaarlijks minimaal € 35 miljoen nodig is. De Minister wacht de uitkomsten af van een onderzoek door het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid en gaat dat met de veiligheidsregio's in gesprek over financiering van de kosten.

Informatieveiligheid

Vanuit het landelijke versnellingsplan Informatieveiligheid wordt in opdracht van het Veiligheidsberaad de cyberweerbaarheid van de Veiligheidsregio's en het Nederlands Instituut Publieke Veiligheid (NIPV) versterkt. We versterken informatieveiligheid in onze veiligheidsregio op basis van de BIO (Baseline Informatiebeveiliging Overheid) die standaard verplicht is voor overheidsorganisaties. De minister heeft besloten dat alle veiligheidsregio's binnen afzienbare tijd tot de vitale infrastructuur gaan behoren. Het definitief besluit moet nog worden genomen (planning Q2 2025). Dit betekent dat we aan een hoger volwassenheidsniveau op het gebied van informatieveiligheid moeten voldoen voor een aantal processen. Informatieveiligheid wordt beoordeeld aan de hand van de zogeheten volwassenheidsniveaus, 0 is het laagste, 5 is het hoogste. Eind 2024 is een audit op de BIO (baseline informatiebeveiliging overheid) uitgevoerd. Op basis van de bevindingen uit deze audit is er een verbeterplan BIO geschreven.

In een steeds meer digitale wereld neemt de impact van ransomware aanvallen toe. Bij een dergelijke aanval komt gevoelige informatie in verkeerde handen dan wel wordt openbaar gemaakt. Bij het lekken van persoonsgegevens kan dit leiden tot een boete van het Autoriteit Persoonsgegevens (AP). Een aanval kan ook leiden tot vervreemding van overheidsgelden (via digitale betalingsmiddelen). Maatregelen tegen ransomware zijn dan ook van groot belang. De afgelopen jaren zijn de medewerkers getraind in het herkennen en omgaan met informatiebeveiligingsrisico's.

Continuïteit Informatie- en Communicatietechnologie (ICT)

Tijdens een crisis is het mogelijk dat onze vitale (ICT) infrastructuur niet naar behoren werkt. Dit kan tot gevolg hebben dat de inzet vertraagd wordt en dat bepaalde onderdelen uitvallen. Er is een aantal beheersmaatregelen genomen om dit risico te mitigeren, zoals een analyse van kwetsbaarheden, het kunnen overdragen van kritische processen naar andere veiligheidsregio's en het oefenen met scenario's zoals stroomuitval, cybercrime en ICT-uitval. Business Continuïteit blijft een aandachtspunt. Naar aanleiding van de geopolitieke spanningen in de wereld is opdracht gegeven om in 2025 te werken aan een organisatie breed Continuïteitsplan. Hiervoor is eind 2024 een projectopdracht vastgesteld.

Tweede loopbaanbeleid

Het tweede loopbaanbeleid houdt in dat medewerkers na 20 werkzame jaren in een bezwarende 24-uurs functie doorstromen naar een andere functie binnen of buiten de organisatie. Doelstelling is dat brandweermensen gezond hun pensioenleeftijd halen en daarna nog een goed kwalitatief leven kunnen leiden. De VRMWB heeft hierin de verplichting om medewerkers te ondersteunen en te faciliteren bij het starten van een tweede loopbaan. De ontwikkelingen hebben gevolgen voor medewerkers in de vorm van (financiële) onzekerheden over de toekomst. Voor de organisatie heeft het financiële gevolgen in de vorm van het verstrekken van noodzakelijke studiefaciliteiten, mogelijk overbruggingsregelingen, vervangingskosten personeel, extra opleidingskosten door uitstroom.

De Universiteit van Maastricht is in opdracht van de Werkgeversvereniging Samenwerkende Veiligheidsregio's (WVSV) in 2021 een vierjarig onderzoek gestart naar duurzame inzetbaarheid van brandweermedewerkers. Naar verwachting zijn in 2027 de onderzoeksresultaten van de Universiteit van Maastricht bekend. In afwachting van de uitkomsten van het onderzoek naar bezwarendheid zijn in het najaar van 2022 afspraken gemaakt waardoor 20-jarigen die maximaal 5 jaar voor de einddatum staan, onder voorwaarden, uitstel kunnen aanvragen totdat er landelijk een definitieve oplossing komt voor duurzame inzetbaarheid van brandweermensen. Nu de einddatum in 2026/2027 dichterbij komt, gaat men meer gebruik maken van het verzoek tot uitstel. Resultaten van het onderzoek worden verwacht midden 2026. Vooruitlopend op de resultaten van dit onderzoek wordt landelijk nagedacht over nieuwe afspraken over duurzame inzetbaarheid.

Omgevingswet

De Omgevingswet brengt voor de veiligheidsregio's een intensieve taakverandering mee op het gebied van risicobeheersing. Er zijn nieuwe kwaliteiten en producten nodig en een andere wijze van advisering van risicobeheersing aan gemeenten. Hiervoor is meer capaciteit nodig, vooralsnog is dit berekend op drie fte extra en € 240.000. We verwachten dat gemeenten voor de extra structurele kosten worden gecompenseerd door het Rijk. Daar is echter nog steeds geen duidelijkheid over. Met het onderzoek naar de Risicobeheersingstaken in 2025 als onderdeel van de financiële uitdagingen brengen we de inhoudelijke, personele en financiële effecten in kaart.

Wet normalisering rechtspersoon ambtenaren (WNRA)

De Wet normalisering rechtspositie ambtenaren (Wnra), in werking per 1 januari 2020, regelt dat ambtenaren zoveel mogelijk dezelfde rechten en plichten krijgen als werknemers in de private sector. Ambtenaren krijgen een arbeidsovereenkomst in plaats van een aanstelling en de door het bestuur vastgestelde arbeidsvoorwaardenregeling wordt vervangen door een CAO. Voor personeel van veiligheidsregio's geldt uitstel in verband met de complexe situatie van het werkgeverschap (beroeps-, vrijwillig en ander personeel en 24/7 beschikbaarheid en inzetbaarheid). De inwerkingtreding voor personeel van veiligheidsregio's vindt op een later, nog niet bekend, tijdstip plaats.

Met ingang van 1 januari 2022 treedt de Werkgeversvereniging Samenwerkende Veiligheidsregio's (WVSV) namens de 25 Veiligheidsregio's op als werkgeversorganisatie; ook voor wat betreft arbeidsvoorwaarden. De invoering van de Wnra is nog onderwerp van gesprek. Onderzocht wordt of de wet volledig, gedeeltelijk of niet meer wordt ingevoerd. De invoering van de Wnra betekent een aanpassing van het arbeidsvoorwaardenpakket en heeft impact op de manier van werkgeverschap en op de arbeidsvoorwaarden. De keuze wordt niet verwacht in 2025. Indien er medio 2025 een besluit

wordt genomen vindt de uitwerking hiervan plaats in 2026 en verder. Er is op dit moment geen goede inschatting te maken van de exacte financiële risico's.

Stijgende loon- en prijsontwikkeling

Wereldwijd is een duidelijke trend zichtbaar in de prijsontwikkeling van inkopen, gas, elektra en (bouw)materialen. Onderhoudscontracten voor materieel worden aanzienlijk verhoogd. Het risico ontstaat dat kosten voor onderhoud en de investeringsprojecten hoger uitkomen. Veel van onze contracten voor onderhoud, diensten en leveringen zijn per 1 januari 2024 tussen de 5-10% verhoogd. Hier is niet geheel rekening mee gehouden in de exploitatiebegroting. Vooraf was al duidelijk dat onze reguliere indexatiemethode niet passend is voor de extreme prijs- en loonstijgingen en er financiële tekorten ontstaan. Ondanks energiebesparende maatregelen hebben we te maken met een structurele jaarlijkse toename van de energiekosten, een deel van deze kosten hebben wij opgevangen binnen onze begroting. Voor het resterende deel (circa € 326.000) zien wij geen mogelijkheden tot structurele dekking van deze kosten binnen de bestaande begroting.

Beroepsziekten en stress gerelateerde gezondheidsklachten

Tot op heden gaan veiligheidsregio's verschillend om met medewerkers met PTSS-symptomen. Voor veiligheidsregio's wordt op dit moment een landelijke regeling voor PTSS uitgewerkt. Met deze regeling wordt PTSS voor veiligheidsregio's als beroepsziekte erkend. Dit in navolging van bijvoorbeeld Defensie en Politie. Een belangrijk onderdeel van de regeling zijn preventieve maatregelen om PTSS te voorkomen. In de regeling is een bepaling opgenomen dat ook erkende PTSS-gevallen met terugwerkende kracht rechten kunnen ontlenen aan de regeling. Verder is de minister gevraagd bij te dragen aan de collectieve kosten voor uitvoering van de regeling. Afhankelijk van de parlementaire besluiten over de voorjaarsnota worden hiervoor gelden toegekend.

Bij het ingaan van deze regeling bestaat een (financieel) risico voor toepassing van de regeling met terugwerkende kracht en de mogelijke negatieve uitkomst over de voorjaarsnota waardoor alle inspanningen en de daaruit voortvloeiende financiële consequenties op dit gebied door ons moeten worden gedragen.

Safety Village

Door hoger verloop van personeel verwachten we dat de komende jaren meer geïnvesteerd moet worden in werving en selectie en het opleiden van vrijwilligers en beroepsmedewerkers. Dit legt een grotere druk op de ondersteunende diensten maar ook op ons opleidings- en trainingscentrum Safety Village en leidt naar verwachting tot capaciteitsproblemen. Hiervoor wordt nu al (samen met partners) naar oplossingen gezocht. Duidelijk is in ieder geval dat om de paraatheid op peil te houden jaarlijks twee extra manschapklassen opgeleid moeten worden wat € 150.000 per jaar kost.

Ook moeten er keuzes gemaakt worden ten aanzien van de toekomst van Safety Village. Enerzijds om de capaciteit te vergroten maar ook om beter tegemoet te komen aan de flexibiliteit die nodig is om onze brandweermensen op te leiden en vakbekwaam te houden. Anderzijds is het noodzakelijk omdat de vergunning die in 2020 is verleend voor de tijdelijke kantoorhuisvesting begin 2029 verloopt, de huidige watervoorziening ontoereikend is om de nieuwe landelijke blustechnieken goed te kunnen beoefenen en de stalling van de voertuigen aanpassingen behoeft. Daarnaast worden douche- en omkleedfaciliteiten aangepast vanwege Arbo-eisen voor schoon en veilig werken. Om deze keuzes te maken wordt in 2025 een business case opgesteld waarin de mogelijkheden, vergunbaarheid, kosten en de wijze van financieren in beeld worden gebracht.

Post Moerdijk Haven

Met het besluit van het Algemeen Bestuur (december 2024) om de Publiek Private Samenwerking (PPS) met Stichting Brandweezorg Moerdijk (SBM) met ingang van 1 januari 2027 te beëindigen en de brandweer Post Moerdijk om te vormen naar een 100% overheidsbrandweerpost komen vanaf 2027 de structurele bijdrage vanuit de bedrijven te vervallen terwijl de kosten doorlopen. Vanaf 2027 komen de volledige kosten van de post Moerdijk Haven voor onze rekening. We krijgen vanaf 2027 te maken met een structurele kostenstijging van € 893k. Deze extra kosten kunnen in 2027 en 2028 worden opgevangen vanuit een gevormde bestemmingsreserve. Vanaf 2029 is dit vooralsnog cijfermatig opgenomen in de gemeentelijke bijdrage. Het Algemeen Bestuur heeft besloten om bij de vaststelling van het masterplan brandweezorg te bezien hoe hiermee om te gaan.

Aansprakelijkheid bij niet verzekerbare risico's

Bij de risicoaansprakelijkheid van niet verzekerbare risico's gaat het om juridische gevolgrisico's zoals claims en aansprakelijkstellingen. Dit risico kan zich voordoen waarbij we kosten krijgt die we niet kunnen verhalen bij de verzekering of anderszins.

Financiële kengetallen

Onderstaande tabel geeft de financiële kengetallen weer die op grond van het BBV verplicht moeten worden opgenomen in de paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing.

Kengetallen	Rekening 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029
Netto schuldquote	36%	46%	40%	45%	42%	36%
Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	36%	46%	40%	45%	42%	36%
Solvabiliteitsratio	10%	7%	10%	8%	6%	7%
Structurele exploitatieruimte	0,96%	0,59%	0,46%	-0,44%	-0,50%	0,36%

De netto schuldquote geeft het niveau van de schuldenlast aan ten opzichte van de eigen middelen en geeft zodoende een indicatie in welke mate de rentelasten en aflossingen op de exploitatie drukken. De netto schuldquote neemt de komende jaren een stukje af. Dit wordt veroorzaakt doordat de vaste schulden meerjarig afnemen, terwijl de exploitatie toeneemt. In 2027 is er een toename in de vaste schulden door een stijging van de investeringen.

Er is geen verschil tussen de netto schuldquote en de netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen. Dit komt doordat er geen leningen worden verstrekt.

De solvabiliteitsratio geeft inzicht in het eigen vermogen als percentage van het balanstotaal. Dit geeft een beeld over in welke mate de veiligheidsregio in staat is aan haar financiële verplichtingen te voldoen. We hebben een beperkt saldo aan eigen vermogen (reserves), omdat in de regel een positief jaarrekeningresultaat wordt teruggestort naar de gemeenten i.p.v. te storten in een algemene reserve. Deze gemeenten vormen dan ook onze achtervang.

De structurele exploitatieruimte geeft aan of de structurele lasten gedekt worden door structurele baten en of de exploitatie hiermee in evenwicht is. Dit beoordelen we door de structurele lasten, inclusief de structurele toevoegingen aan reserves, af te zetten tegen de structurele baten, inclusief de structurele onttrekkingen aan reserves. In 2027 en 2028 hebben we een negatieve waarde. Dit wordt veroorzaakt door het vormen van een bestemmingsreserve om de structurele kosten van Post Moerdijk Haven twee jaar te dekken. Zie paragraaf 3.4 Incidentele en structurele lasten en baten.

2.4 Onderhoud kapitaalgoederen

In artikel 12 van het BBV staat aangegeven wat de beleidskaders zijn van het onderhoud van de kapitaalgoederen, de hieruit voortvloeiende financiële consequenties en de vertaling van deze consequenties in de begroting. Wij beschikken over een aanzienlijke omvang kapitaalgoederen. Wij besteden een substantieel deel van de begroting aan het onderhoud van de kapitaalgoederen. Deze kapitaalgoederen bestaan uit materieel en voertuigen.

Voertuigen en bepakking (bedragen x € 1.000)	Rekening 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029
Voertuigen						
Onderhoud voertuigen	1.086	1.100	1.118	1.135	1.153	1.170
Brandstof	625	605	605	605	605	605
Verzekeringen	230	322	307	307	307	307
Schades	105	113	113	113	113	113
Overig	83	108	108	108	108	108
Totaal voertuigen	2.129	2.248	2.250	2.268	2.285	2.303
Bepakking						
Planmatig onderhoud	-	-	-	-	-	-
Onderhoud voertuigen	133	228	228	228	228	228
Correctief onderhoud	1	-	-	-	-	-
Overig	111	-	-	-	-	-
Totaal bepakking	245	228	228	228	228	228
Totaal	2.374	2.476	2.478	2.496	2.513	2.531

Gebouwen

Voor alle kazernes zijn afspraken met de gemeenten gemaakt over het onderhoud via demarcatie-lijsten en meerjarige onderhoudsplannen (MJOP's). Voor het groot onderhoud hebben we een voorziening ingesteld voor het egaliseren van de in de tijd gespreide onderhoudskosten. Eind 2022 hebben we de MJOP's voor alle kazernes geactualiseerd, waarna de dotatie en de stand van de voorziening is aangepast.

Materieel en voertuigen

Voorziening onderhoud gebouwen (bedragen x € 1.000)	Rekening 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029
Stand per 01-01	3.104	3.405	2.804	2.742	2.485	2.591
Toevoeging aan voorziening	842	842	842	842	842	842
Aanwending voorziening	540	1.443	904	1.099	735	719
Stand per 31-12	3.405	2.804	2.742	2.485	2.591	2.715

Wij hebben een grote vloot aan voertuigen. Bij de aanbesteding van de meeste voertuigen worden onderhoudscontracten afgesloten voor maximaal 15 jaar. Het onderhoud inclusief APK voeren we voor een deel van de vloot uit in de werkplaats in Tilburg. Steeds vaker voeren we ook andersoortig onderhoud aan voertuigen zelf uit, zoals bijvoorbeeld pomprevisies. Dat geldt ook voor het onderhoud van kleine dienstvoertuigen.

De bepakkingswerkzaamheden voeren we grotendeels in eigen beheer uit. Er is geen voorziening groot onderhoud ingesteld ten behoeve van materieel. Vooralsnog is hier geen noodzaak toe en

gelden de afgesloten contracten als normering. Er is nu geen sprake van achterstallig onderhoud binnen onze vloot. Naast normeringen op materieel zijn er ook normeringen op materiaal.

Bij de voertuigen maken we geen onderscheid meer tussen planmatig en correctief onderhoud. Dit hebben we samengevoegd tot Onderhoud voertuigen. Voertuigen zijn WA-verzekerd. Schades aan voertuigen zijn voor eigen rekening. Om schades te voorkomen hebben we nader beleid gevormd en in een proces vastgelegd. Bij de bepakking zijn de kostensoorten aangepast in Onderhoud voertuigen en Correctief onderhoud voertuigen.

2.5 Verbonden partijen

Er is sprake van een verbonden partij volgens het BBV als er een bestuurlijk en financieel belang is in een privaat- of publiekrechtelijke organisatie. Het bestuurlijk belang komt tot uitdrukking in de zeggenschap. Het financieel belang komt tot uitdrukking in het aan de verbonden partij ter beschikking gestelde bedrag. Dat is niet verhaalbaar als de verbonden partij failliet gaat, of waarvoor aansprakelijkheid bestaat als de verbonden partij haar verplichtingen niet nakomt.

Wij zijn een samenwerkingsverband op grond van de Wet gemeenschappelijke regelingen, waaraan 24 gemeenten deelnemen. Vastgelegd is dat de deelnemende gemeenten zorgdragen dat we beschikken over voldoende middelen om aan onze verplichtingen te kunnen voldoen, waarmee de exploitatie en het afdekken van financiële risico's gewaarborgd is. Hierdoor zijn we een formeel verbonden partij voor de 24 gemeenten. We kennen zelf geen verbonden partijen conform de definitie van het BBV. Er zijn wel partijen waar sprake is van een structureel samenwerkingsverband. Deze worden hieronder toegelicht.

Gemene rekening GHOR

Met ingang van 1 januari 2014 is voor de bedrijfsvoering van de GHOR een dienstverleningsovereenkomst afgesloten met de GGD West-Brabant. De dienstverleningsovereenkomst is geformaliseerd in een overeenkomst kosten voor gemene rekening, waarin de activiteiten van de GHOR zijn ondergebracht. De gemeenschappelijke regelingen GGD West-Brabant, GGD Hart voor Brabant en VRMWB maken deel uit van deze gemene rekening. In de gemene rekening zijn de kosten opgenomen ten aanzien van het personeel (inclusief de kosten van ziekte, arbeidsongeschiktheid en ontslag), de toerekenbare overhead en de overige kosten van de GHOR. Ter verdeling van het werkelijke niveau van de kosten is een verdeelsleutel tussen de partijen afgesproken. Wij participeren voor een aandeel van 93,65% in de gemene rekening.

Het instellen en in stand houden van een GHOR is een taak van de veiligheidsregio. De GHOR is een onderdeel van de GGD en opgenomen in de begroting en jaarrekening van de GGD. Met ingang van 1 januari 2017 vindt er geen consolidatie meer plaats met de cijfers van de GHOR. Onze bijdrage aan het in stand houden van de GHOR is opgenomen in onze begroting en jaarrekening. De doelstellingen en resultaten van de GHOR worden verantwoord onder de pijler Bijdragen aan een veilige leefomgeving.

Publiek-Private Samenwerking Moerdijk

Sinds 1 februari 2013 is er op het haven- en industrieterrein van Moerdijk een beroepspost ingesteld die 24 uur per dag zowel (overheids)basisbrandweezorg als bedrijfsbrandweezorg biedt. Deze publiek-private samenwerking (PPS) is vastgelegd in een overeenkomst tussen de Stichting

Bedrijfsbrandweezorg Moerdijk (SBM) en VRMWB. In de overeenkomst zijn nadere afspraken vastgelegd over de financiering, taken, verantwoordelijkheden en bevoegdheden van beide partijen. Eind 2024 heeft het Algemeen Bestuur besloten om met ingang van 1 januari 2027 te stoppen met de bedrijfsbrandweeractiviteiten en de PPS constructie met de SBM te beëindigen. De brandweerpost zal daarna doorgaan als overheidsbrandweer.

Publiek-Private Samenwerking voor blusboot

We hebben een waakvlamovereenkomst met de firma BST te Dinteloord voor de incidentbestrijding op de vaarwegen rondom Volkerak en Schelde-Rijnverbinding. Firma BST exploiteert en beheert de blusboot (Furie 4) en de nautische bemanning. We leveren een opstapbemanning die is opgeleid en geoefend naar de huidige eisen.

Operationeel Centrum Veiligheidsregio/Brandweer (OCB VR/Brw)

Met ingang van 1 januari 2020 hebben we een convenant met de Veiligheidsregio Zeeland, inzake de samenwerking meldkamer Bergen op Zoom voor de uitvoering van de meldkamerfunctie voor de brandweertaak, de rampenbestrijding, de crisisbeheersing en de geneeskundige hulpverlening. Personeel is door de organisatorische samenvoeging per 1-1-2020 in onze dienst en we voeren de administratie van de meldkamerfunctie. De verdeling van de kosten van de brandweermeldkamer (inclusief CaCo functie) vindt plaats op basis van inwoneraantallen met een vaste verdeelsleutel 74% VRMWB – 26% VR Zeeland.

3. Financiële begroting

3.1 Kaders totstandkoming begroting

Beleidswijzigingen

Volgend aan de kaderbrief 2026 is er geen nieuw beleid opgenomen in de begroting 2026 en de meerjarenraming. Er zijn wel drie autonome wijzigingen op het bestaand beleid opgenomen, ook beschreven in de kaderbrief 2026. Dit zijn de financiering beroepsposen als gevolg van Europese wet- en regelgeving, energiekosten en informatieveiligheid.

Financiering beroepsposen als gevolg van Europese wet- en regelgeving

In afwachting van landelijk beleid als gevolg van Europese wet- en regelgeving is eind 2022 bestuurlijk voor de tijdelijke oplossing gekozen om de repressieve sterkte van de brandweer op orde te krijgen. De verhoging van de beroepsformatie van 48 naar 52 plekken per dag, wordt sinds die tijd ingevuld door vrijwilligers structureel te kazerner, naast de inzet van dagdienstmedewerkers met een repressieve achtergrond. Het kazerner van vrijwilligers is met € 465k financieel de meest aantrekkelijke oplossing. Voor 2026 is er nog geen zicht op de vaststelling van een landelijk beleid, waardoor een incidentele verhoging van de gemeentelijke bijdrage in 2026, en mogelijk nog langer, nodig is.

Energiekosten

De afgelopen jaren zijn wereldwijd de energiekosten gestegen. Ook voor ons zijn de kosten voor gas en elektra ruim twee keer zo hoog als medio 2022. In de afgelopen jaren hebben we de kostenstijgingen kunnen opvangen door energiebesparende maatregelen te implementeren maar ook te sturen op meer bewustzijn om zuinig om te gaan met energie. Bij nieuwbouw en renovaties kazernes hebben we oog voor verduurzamen. In 2024 zijn we gestart met de overgang naar de eerste voertuigen van diesel op elektrisch rijden.

Naast deze maatregelen hebben wij de kostenstijging ook deels opgevangen door ombuigingen, efficiënter werken en door het herprioriteren van werkzaamheden. Ondanks deze inspanningen hebben we te maken met een structurele jaarlijkse toename van de energiekosten met ca. € 326k, waarvoor we geen mogelijkheden zien tot structurele dekking van deze kosten binnen de bestaande begroting. Het AB heeft in februari 2025 bij de behandeling van de Kaderbrief 2026 besloten om de gemeentelijke bijdrage met genoemd bedrag te verhogen.

Informatieveiligheid

Door aangescherpte wettelijke regelgeving worden steeds hogere eisen gesteld aan het beveiligingsniveau van onze informatievoorziening. Naast bewustwording (awareness) vraagt dit ook om de modernisering van (netwerk)beveiliging. Hiervoor zijn structureel aanvullende investeringen nodig. We krijgen met ingang van 2026 te maken met een jaarlijkse kostenstijging van € 100k. Het AB heeft in februari 2025 bij de behandeling van de Kaderbrief 2026 besloten om de gemeentelijke bijdrage met genoemd bedrag te verhogen.

Loon- en Prijscompensatie

De gehanteerde methodiek ten behoeve van de loon- en prijsontwikkeling wordt gecontinueerd in 2026.

Voor de loonontwikkeling wordt gerekend met de CPB-index 'Loonvoet sector overheid'. Voor de prijsontwikkeling wordt gerekend met de CPB-index 'Prijs bruto Binnenlands Product'. Beide indices worden periodiek gepubliceerd door het Centraal Planbureau (CPB). In de begroting wordt uitgegaan van de CPB-prognose ten tijde van de vaststelling van de Kadernota 2026.

De loon- en prijsontwikkeling wordt bepaald door de gepubliceerde index loonvoet sector overheid en index prijs bruto binnenlands product voor het jaar 2026 van het CPB en de correcties van deze indices voor het jaar 2023 en 2024 van de in de begroting 2024 verwerkte cijfers. In de begroting wordt uitgegaan van de jongste CPB-prognose ten tijde van de vaststelling van de conceptbegroting.

Kerngegevens tabel Centraal Planbureau o.b.v. MEV sept 2024

Onderstaande tabel presenteert de kerngegevens MEV 2024 van het Centraal Plan Bureau op basis van september 2024 in de eerste kolom. In de kolom ernaast staat de verhouding die leidt tot een gewogen index waarmee regulier in onze begroting wordt gewerkt.

	Index CPB	Verhouding	Gewogen index	Index Begroting 2026
Loonindex 2024	8,40%	60,00%	5,04%	
Prijsindex 2024	5,10%	40,00%	2,04%	
Gewogen index			7,08%	
Index 2024 bij begroting 2025			5,22%	
Correctie index 2024			1,86%	
Loonindex 2025	4,70%	60,00%	2,82%	
Prijsindex 2025	2,70%	40,00%	1,08%	
Gewogen index			3,90%	
Index 2025 bij begroting 2025			4,14%	
Correctie index 2025			-0,24%	
Loonindex 2026	2,10%	60,00%	1,26%	
Prijsindex 2026	2,60%	40,00%	1,04%	
Gewogen index 2026			2,30%	
Index 2026 incl nacalculatie (correctie 2024 en 2025)				3,92%
Loonindex 2027	4,90%	60,00%	2,94%	
Prijsindex 2027	2,60%	40,00%	1,04%	
Gewogen index 2027			3,98%	3,98%
Loonindex 2028	4,30%	60,00%	2,58%	
Prijsindex 2028	2,40%	40,00%	0,96%	
Gewogen index 2028			3,54%	3,54%
Loonindex 2029	4,30%	60,00%	2,58%	
Prijsindex 2029	2,40%	40,00%	0,96%	
Gewogen index 2029			3,54%	3,54%

Op basis van deze indices en degene die reeds eerder in de begroting 2025 verwerkt zijn, is een gewogen gemiddelde index berekend waarmee de bijdragen van de gemeenten worden aangepast. Deze index en mutatie in de begroting 2026 is in onderstaande tabel weergegeven.

	2026	2027	2028	2029
Gewogen loon- en prijsindex Kadernota 2026-2029	3,92%	3,98%	3,54%	3,54%
Gewogen loon- en prijsindex Begroting 2025	3,98%	4,00%	3,48%	
Mutatie loon- en prijsindex in Begroting 2026	-0,06%	-0,02%	0,06%	3,54%

De mutaties zijn de percentages waarmee de gemeentelijke bijdragen zijn aangepast. Deze mutaties betreffen voor 2026 en 2027 een correctie ten opzichte van de aangegeven mutaties in de Kaderbrief 2026. In 2026 en 2027 is er geen sprake van een positieve correctie, maar van een negatieve correctie op de indexatie. Uitgedrukt in een bedrag betreft dat een verlaging van de gemeentelijke bijdrage van € 544.398 in 2026 en € 574.992 in 2027. Deze zijn opgenomen alsnog in te vullen taakstellingen.

Zie de paragraaf 'Totale gemeentelijke bijdragen 2026-2028', voor de uitkomsten per gemeente.

Exploitatiebijdrage gemeenten

In 2018 heeft het Algemeen Bestuur besloten om jaarlijks de verdeelsleutel van het kostenverdeelmodel te actualiseren op basis van de verdeling in de meest recent beschikbare gemeentelijke circulaire. Door deze jaarlijkse actualisatie van de verdeelsleutels sluiten de bijdragen van gemeenten aan op de bijdragen die zij ontvangen uit het gemeentefonds en zijn de veranderingen voor de gemeenten relatief beperkt. Hiervoor zijn de volgende uitgangspunten vastgesteld:

- De sleutel toegepast door het Rijk op het subcluster Crisisbeheersing en Brandweer voor de verdeling van het gemeentefonds is de basis voor de sleutel van het kostenverdeelmodel.
- De sleutel wordt jaarlijks geüpdatet voor de begroting over twee jaar. Met andere woorden: de sleutels die op basis van meicirculaire 2024 zijn berekend, worden toegepast in de begroting 2026.
- De meest recent beschikbare sleutel wordt gehanteerd. Jaarlijks wordt de sleutel na uitkomst van de meicirculaire beschikbaar gesteld aan de veiligheidsregio's door het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties.

Nieuwe sleutels kostenverdeelmodel (KVM)

In onderstaande tabel staan de verdeelsleutels van het kostenverdeelmodel, op basis van de Cebeonmaatstaven uit de Meicirculaire 2024, die als basis dienen voor de begroting 2026. Met ingang van de kaderbrief 2026 laten we naast de percentuele uitkomsten van de verdeelsleutels ook de absolute bedragen zien die gemeenten ontvangen van het Rijk waarop de percentages zijn gebaseerd van het subcluster Crisisbeheersing en Brandweer in de meicirculaire 2024 (dit zijn dus niet de bijdragen van de gemeenten aan VRWMB, die staan in paragraaf: Totale gemeentelijke bijdragen 2026-2028).

Gemeentelijke bijdrage verdeling 2026	Meicirculaire 2023 bijdrage subcluster Crisisbeheersing en Brandweer Gemeentefonds	Meicirculaire 2024 bijdrage subcluster Crisisbeheersing en Brandweer Gemeentefonds	Wijziging subcluster gemeentefonds 2023-2024	Aandeel KVM Kaderbrief 2025 VRMWB o.b.v. meicirculaire 2023	Aandeel KVM Kaderbrief 2026 VRMWB o.b.v. meicirculaire 2024	Vershil in procentpunten 2026-2025 (-/- = lagere bijdrage)
Alphen-Chaam	€ 818.231	€ 898.199	109,77%	0,90%	0,89%	-0,01%
Altena	€ 4.314.193	€ 4.765.089	110,45%	4,73%	4,70%	-0,04%
Baarle-Nassau	€ 597.652	€ 659.914	110,42%	0,66%	0,65%	-0,01%
Bergen op Zoom	€ 5.288.296	€ 5.977.362	113,03%	5,80%	5,89%	0,09%
Breda	€ 15.605.938	€ 17.482.183	112,02%	17,12%	17,23%	0,11%
Dongen	€ 1.920.009	€ 2.113.903	110,10%	2,11%	2,08%	-0,02%
Drimmelen	€ 2.172.610	€ 2.414.020	111,11%	2,38%	2,38%	0,00%
Etten-Leur	€ 3.217.610	€ 3.632.715	112,90%	3,53%	3,58%	0,05%
Geertruidenberg	€ 1.664.309	€ 1.825.870	109,71%	1,83%	1,80%	-0,03%
Gilze en Rijen	€ 1.965.746	€ 2.188.469	111,33%	2,16%	2,16%	0,00%
Goirle	€ 1.734.430	€ 1.911.614	110,22%	1,90%	1,88%	-0,02%
Halderberge	€ 2.369.308	€ 2.604.418	109,92%	2,60%	2,57%	-0,03%
Hilvarenbeek	€ 1.211.238	€ 1.344.340	110,99%	1,33%	1,33%	0,00%
Loon op Zand	€ 1.735.486	€ 1.922.651	110,78%	1,90%	1,90%	-0,01%
Moerdijk	€ 3.000.011	€ 3.315.437	110,51%	3,29%	3,27%	-0,02%
Oisterwijk	€ 2.620.940	€ 2.888.893	110,22%	2,88%	2,85%	-0,03%
Oosterhout	€ 4.327.991	€ 4.793.740	110,76%	4,75%	4,73%	-0,02%
Roosendaal	€ 6.075.380	€ 6.747.265	111,06%	6,66%	6,65%	-0,01%
Rucphen	€ 1.606.177	€ 1.784.538	111,10%	1,76%	1,76%	0,00%
Steenbergen	€ 1.841.453	€ 2.050.558	111,36%	2,02%	2,02%	0,00%
Tilburg	€ 20.153.096	€ 22.483.918	111,57%	22,11%	22,16%	0,05%
Waalwijk	€ 3.640.549	€ 4.016.631	110,33%	3,99%	3,96%	-0,03%
Woensdrecht	€ 1.733.881	€ 1.908.811	110,09%	1,90%	1,88%	-0,02%
Zundert	€ 1.545.502	€ 1.720.765	111,34%	1,70%	1,70%	0,00%
Totaal	€ 91.160.035	€ 101.451.306		100%	100%	0%

Ontwikkeling gemeentelijke bijdrage

Op basis van de vastgestelde financiële uitgangspunten, weergegeven in vorige paragrafen, is een totaaloverzicht van de bijdragen van gemeenten en het financieel meerjarenperspectief opgesteld. Hierin zijn ook de intekentaken opgenomen.

Totale bijdrage

	2026	2027	2028	2029
Gemeentelijke bijdrage cfm beleidsbegroting 2025 excl intekentaken	€ 80.111.560	€ 82.503.035	€ 84.472.612	€ 84.472.612
Waarvan kapitaallasten	€ 8.480.308	€ 8.786.119	€ 8.788.259	€ 8.788.259
KVM zonder kapitaallasten	€ 71.631.252	€ 73.716.916	€ 75.684.353	€ 75.684.353
Mutatie LPO uit kaderbrief 2026-2029	-0,06%	-0,02%	0,06%	3,54%
Delta LPO in euro boekjaar 2025-2028	€ -42.979	€ -14.743	€ 45.411	€ 2.679.226
Nieuwe bijdragen KVM excl nieuw beleid en LPO ex kaplasten	€ 71.588.273	€ 73.702.172	€ 75.729.764	€ 78.363.579
Beleidswijzigingen				
3.4 Energiekosten	€ 326.500	€ 326.500	€ 326.500	€ 326.500
3.5 Publieke brandweer Moerdijk Haven*				€ 893.000
3.9 Informatieveiligheid: BIO 2.0, Nis2 en AVG	€ 100.000	€ 100.000	€ 100.000	€ 100.000
Nieuwe bijdragen KVM	€ 72.014.773	€ 74.128.672	€ 76.156.264	€ 79.683.079
geactualiseerde kapitaallasten	€ 8.415.858	€ 9.081.570	€ 9.502.675	€ 9.459.120
Nieuwe bijdragen KVM totaal excl intekentaken	€ 80.430.631	€ 83.210.242	€ 85.658.939	€ 89.142.199
Intekentaken				
FLO-overgangsrecht	€ 2.721.343	€ 2.305.333	€ 2.162.384	€ 2.528.163
Bijdrage kazerne MDH	€ 106.095	€ 108.854	€ 111.466	€ 114.141
Nieuwe bijdragen KVM totaal incl intekentaken	€ 83.258.069	€ 85.624.429	€ 87.932.789	€ 91.784.503

* cfm AB2024.12.12/4.6 (dit gaat om een conceptbedrag. Het definitieve bedrag is afhankelijk van de uitkomsten Masterplan Brandweer)

Specificatie actualisatie FLO-overgangsrecht

Gemeente (bedragen x 1.000)	Rekening 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029
Bergen op Zoom	297	354	437	388	326	331
Breda	768	746	788	701	820	945
Roosendaal	348	415	513	456	383	389
Tilburg	1.097	1.036	983	761	634	863
Totaal	2.510	2.551	2.721	2.305	2.162	2.528

In de actualisatie van het FLO-overgangsrecht is rekening gehouden met een index op de loonkosten gebaseerd op een gemiddelde van de CAO-stijgingen.

Ook de laatste aanpassing, AOW-compensatie vanaf 67 jaar tot individuele AOW-leeftijd, is daarin meegenomen. Daarbij is ook nieuw dat medewerkers na de leeftijd van 59 jaar beperkt door mogen werken om hun deel van de AOW-kloof te verkleinen. Wanneer medewerkers hiervan gebruikmaken betekent dit een verschuiving van de kosten over de komende jaren, echter geen verhoging.

Actualisatie bijdrage Moerdijk Haven

Gemeente (bedragen x € 1.000)	Rekening 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029
Moerdijk	100	103	106	109	111	114
Totaal	100	103	106	109	111	114

Met de gemeente Moerdijk zijn afspraken gemaakt over een bijdrage in de kosten voor huisvesting en facilitaire zaken. Dit wordt jaarlijks geactualiseerd op basis van de prijsindex.

Totale gemeentelijke bijdragen 2026-2028

In de onderstaande tabellen is voor de jaren 2026 t/m 2029 de bijdrage per gemeente aan VRMWB opgenomen.

Voor 2027 en verder is dit een indicatie. De effecten van de verdeelsleutels uit de toekomstige circulaire en toekomstige indices van het CPB beïnvloeden de uiteindelijke gemeentelijke bijdrage vanaf 2027 in toekomstige begrotingen.

2026

Gemeentelijke bijdrage 2026 (bedragen in €)	Herijking basisbedrag en verdeelsleutel 2026	Herijking kapitaallaste n 2026	Nieuwe gemeentelijke bijdragen 2026 excl intekentakten	Bijdrage MDH	Intekentaak FLO	Totale gemeentelijke bijdragen 2026 incl. intekentakten
Alphen-Chaam	637.583	74.510	712.093			712.093
Altena	3.382.478	395.286	3.777.764			3.777.764
Baarle-Nassau	468.437	54.743	523.180			523.180
Bergen op Zoom	4.243.005	495.850	4.738.855		437.135	5.175.990
Breda	12.409.652	1.450.228	13.859.881		787.749	14.647.630
Dongen	1.500.545	175.358	1.675.903			1.675.903
Drimmelen	1.713.582	200.254	1.913.836			1.913.836
Etten-Leur	2.578.667	301.351	2.880.018			2.880.018
Geertruidenberg	1.296.086	151.464	1.447.550			1.447.550
Gilze en Rijen	1.553.476	181.544	1.735.019			1.735.019
Goirle	1.356.951	158.577	1.515.528			1.515.528
Halderberge	1.848.735	216.049	2.064.784			2.064.784
Hilvarenbeek	954.274	111.519	1.065.793			1.065.793
Loon op Zand	1.364.785	159.493	1.524.278			1.524.278
Moerdijk	2.353.449	275.031	2.628.480	106.095		2.734.575
Oisterwijk	2.050.668	239.647	2.290.315			2.290.315
Oosterhout	3.402.816	397.663	3.800.479			3.800.479
Roosendaal	4.789.517	559.717	5.349.234		513.159	5.862.393
Rucphen	1.266.746	148.036	1.414.782			1.414.782
Steenbergen	1.455.580	170.103	1.625.683			1.625.683
Tilburg	15.960.113	1.865.146	17.825.258		983.300	18.808.558
Waalwijk	2.851.188	333.198	3.184.387			3.184.387
Woensdrecht	1.354.961	158.345	1.513.306			1.513.306
Zundert	1.221.478	142.745	1.364.223			1.364.223
Totaal	72.014.773	8.415.858	80.430.631	106.095	2.721.343	83.258.069

2027

Gemeentelijke bijdrage 2027 (bedragen in €)	Herijking basisbedrag en verdeelsleutel 2027	Herijking kapitaallasten 2027	Nieuwe gemeentelijke bijdragen 2027 excl. intekentaken	Bijdrage MDH	Intekentaak FLO	Totale gemeentelijke bijdragen 2027 incl. intekentaken
Alphen-Chaam	656.298	80.404	736.702			736.702
Altena	3.481.766	426.554	3.908.321			3.908.321
Baarle-Nassau	482.188	59.073	541.261			541.261
Bergen op Zoom	4.367.553	535.073	4.902.626		388.092	5.290.718
Breda	12.773.921	1.564.945	14.338.866		700.920	15.039.786
Dongen	1.544.592	189.229	1.733.821			1.733.821
Drimmelen	1.763.882	216.095	1.979.977			1.979.977
Etten-Leur	2.654.361	325.188	2.979.549			2.979.549
Geertruidenberg	1.334.131	163.446	1.497.576			1.497.576
Gilze en Rijen	1.599.076	195.904	1.794.980			1.794.980
Goirle	1.396.783	171.121	1.567.904			1.567.904
Halderberge	1.903.002	233.138	2.136.141			2.136.141
Hilvarenbeek	982.285	120.341	1.102.626			1.102.626
Loon op Zand	1.404.847	172.109	1.576.956			1.576.956
Moerdijk	2.422.531	296.786	2.719.318	108.854		2.828.172
Oisterwijk	2.110.863	258.604	2.369.466			2.369.466
Oosterhout	3.502.701	429.119	3.931.820			3.931.820
Roosendaal	4.930.107	603.992	5.534.099		455.586	5.989.685
Rucphen	1.303.930	159.746	1.463.676			1.463.676
Steenbergen	1.498.307	183.559	1.681.865			1.681.865
Tilburg	16.428.601	2.012.683	18.441.283		760.735	19.202.018
Waalwijk	2.934.881	359.555	3.294.436			3.294.436
Woensdrecht	1.394.734	170.870	1.565.604			1.565.604
Zundert	1.257.333	154.037	1.411.370			1.411.370
Totaal	74.128.672	9.081.570	83.210.242	108.854	2.305.333	85.624.429

2028

Gemeentelijke bijdrage 2028 (bedragen in €)	Herijking basisbedrag en verdeelsleutel 2028	Herijking kapitaallasten 2028	Nieuwe gemeentelijke bijdragen 2028 excl. intekentaken	Bijdrage MDH	Intekentaak FLO	Totale gemeentelijke bijdragen 2028 incl. intekentaken
Alphen-Chaam	674.250	84.132	758.382			758.382
Altena	3.577.001	446.333	4.023.334			4.023.334
Baarle-Nassau	495.377	61.812	557.189			557.189
Bergen op Zoom	4.487.016	559.884	5.046.899		325.868	5.372.767
Breda	13.123.318	1.637.510	14.760.828		819.594	15.580.422
Dongen	1.586.840	198.004	1.784.844			1.784.844
Drimmelen	1.812.128	226.115	2.038.243			2.038.243
Etten-Leur	2.726.964	340.267	3.067.231			3.067.231
Geertruidenberg	1.370.622	171.024	1.541.647			1.541.647
Gilze en Rijen	1.642.814	204.988	1.847.802			1.847.802
Goirle	1.434.988	179.056	1.614.044			1.614.044
Halderberge	1.955.054	243.949	2.199.003			2.199.003
Hilvarenbeek	1.009.153	125.921	1.135.074			1.135.074
Loon op Zand	1.443.273	180.090	1.623.362			1.623.362
Moerdijk	2.488.793	310.548	2.799.341	111.466		2.910.807
Oisterwijk	2.168.600	270.595	2.439.195			2.439.195
Oosterhout	3.598.508	449.017	4.047.525			4.047.525
Roosendaal	5.064.957	631.998	5.696.955		382.541	6.079.496
Rucphen	1.339.595	167.153	1.506.748			1.506.748
Steenbergen	1.539.289	192.070	1.731.359			1.731.359
Tilburg	16.877.961	2.106.009	18.983.970		634.381	19.618.351
Waalwijk	3.015.157	376.227	3.391.384			3.391.384
Woensdrecht	1.432.884	178.793	1.611.677			1.611.677
Zundert	1.291.724	161.180	1.452.903			1.452.903
Totaal	76.156.264	9.502.675	85.658.939	111.466	2.162.384	87.932.789

2029

Gemeentelijke bijdrage 2029 (bedragen in €)	Herijking basisbedrag en verdeelsleutel 2028	Herijking kapitaallasten 2028	Nieuwe gemeentelijke bijdragen 2028 excl. intekentaken	Bijdrage MDH	Intekentaak FLO	Totale gemeentelijke bijdragen 2028 incl. intekentaken
Alphen-Chaam	705.474	83.746	789.221			789.221
Altena	3.742.653	444.288	4.186.940			4.186.940
Baarle-Nassau	518.318	61.529	579.847			579.847
Bergen op Zoom	4.694.810	557.317	5.252.128		331.447	5.583.575
Breda	13.731.062	1.630.004	15.361.066		944.719	16.305.785
Dongen	1.660.327	197.096	1.857.423			1.857.423
Drimmelen	1.896.048	225.078	2.121.127			2.121.127
Etten-Leur	2.853.250	338.707	3.191.957			3.191.957
Geertruidenberg	1.434.096	170.241	1.604.337			1.604.337
Gilze en Rijen	1.718.893	204.049	1.922.942			1.922.942
Goirle	1.501.443	178.235	1.679.678			1.679.678
Halderberge	2.045.593	242.831	2.288.424			2.288.424
Hilvarenbeek	1.055.887	125.344	1.181.231			1.181.231
Loon op Zand	1.510.111	179.264	1.689.375			1.689.375
Moerdijk	2.604.050	309.125	2.913.175	114.141		3.027.316
Oisterwijk	2.269.028	269.355	2.538.383			2.538.383
Oosterhout	3.765.155	446.959	4.212.114			4.212.114
Roosendaal	5.299.516	629.102	5.928.618		389.090	6.317.708
Rucphen	1.401.632	166.387	1.568.019			1.568.019
Steenbergen	1.610.574	191.190	1.801.764			1.801.764
Tilburg	17.659.584	2.096.356	19.755.940		862.907	20.618.847
Waalwijk	3.154.790	374.503	3.529.293			3.529.293
Woensdrecht	1.499.241	177.974	1.677.214			1.677.214
Zundert	1.351.544	160.441	1.511.985			1.511.985
Totaal	79.683.079	9.459.120	89.142.199	114.141	2.528.163	91.784.503

Ontwikkeling Rijksbijdrage BDuR

Reguliere bijdrage

Op 25 juni 2024 is de junibrief 2024 van het Ministerie van Justitie en Veiligheid (J&V) ontvangen met hierin de toekenning van de loon- en prijsbijstelling over 2024. Ook is in deze brief de prognose van de BDuR uitkering over 2025 aangegeven.

Ontwikkeling bijdrage BDuR	2026	2027	2028	2029*
<u>Beleidsbegroting 2025</u>				
BDuR regulier	€ 11.297.088	€ 11.293.640	€ 11.293.640	€ 11.293.640
BDuR CB	€ 3.390.303	€ 3.390.303	€ 3.390.303	€ 3.390.303
Totaal	€ 14.687.391	€ 14.683.943	€ 14.683.943	€ 14.683.943
Taakstelling (-10%)	€ 1.468.739-	€ 1.468.394-	€ 1.468.394-	€ 1.468.394-
Loon/prijs bijstelling 2024	€ 767.803	€ 767.704	€ 767.281	€ 767.281
Totaal beschikking 2024	€ 13.986.455	€ 13.983.253	€ 13.982.830	€ 13.982.830
Verwachte loon/prijs bijstelling 2025 ev	€ 700.000	€ 1.050.000	€ 1.400.000	€ 1.750.000
Beleidsbegroting 2026	€ 14.686.455	€ 15.033.253	€ 15.382.830	€ 15.732.830

* de Rijksbijdrage BDuR wordt 3 jaar vooruit geprognostiseerd. Voor 2029 is hetzelfde bedrag als 2028 aangehouden.

Vervolgens is op 11 november 2024 de beschikking 2025 ontvangen. In deze decemberbrief 2024 is aangegeven dat het kabinet heeft besloten om de BDuR niet meer over te hevelen naar het Gemeentefonds, maar dat deze als specifieke uitkering blijft bestaan.

In de decemberbrief 2024 is ook aangegeven dat, op basis van het Hoofdlijnenakkoord en de uitwerking van het regeerprogramma, de BDuR uitkering vanaf 2026 met 10% gekort gaat worden. Hierbij is gemeld dat in de voorjaarsnota (zomer 2025) meer duidelijkheid gaat komen hoe deze korting gaat uitwerken. In de meerjarenbegroting van het Ministerie van Justitie en Veiligheid is deze korting wel verwerkt en daarom wordt in onze meerjarenbegroting rekening gehouden met een terugval van de baten. Aan de lastenkant is hiervoor een nog in te vullen taakstelling opgenomen voor datzelfde bedrag per jaar.

Extra BDuR gelden versterking crisisbeheersing en informatievoorziening

Op 26 augustus 2022 zijn bestuurlijke afspraken tussen de Vereniging Nederlandse Gemeenten (VNG), het Veiligheidsberaad, het Interprovinciaal Overleg (IPO) en het Rijk gemaakt in het kader van opvang vluchtelingen. Het rijk heeft in het najaar 2022 extra structurele middelen toegezegd, oplopend tot 83 miljoen in 2026 aan de 25 veiligheidsregio's en het NIPV voor de versterking van crisisbeheersing en de informatievoorziening. In een brief van 14 november 2024 voegt de Staatssecretaris van Justitie en Veiligheid daar ook de bestrijding van natuurbranden aan toe, hoewel de discussie hierover nog gevoerd wordt.

De aanvullende middelen worden jaarlijks vastgesteld om de benodigde flexibiliteit te behouden om in te spelen op lopende ontwikkelingen.

Uiterlijk 31 juli 2025 worden de afspraken gemaakt en het bedrag officieel toegekend voor 2026. Op basis van de meerjarenbegroting van het Ministerie van Justitie en Veiligheid wordt een bijdrage voor VRMWB verwacht zoals getoond onderstaande tabel.

Omdat jaarlijks de reguliere BDuR bijdrage bijgesteld wordt voor loon- en prijsontwikkeling, wordt in de begroting 2026 meerjarig reeds rekening gehouden met een verwachte bijstelling. Het jaar 2029 wordt niet gegeven in de decembercirculaire 2024. Dit is een raming op basis van 2028.

3.2 Financiële positie

Meerjarenbalans en EMU-saldo

Met het oog op een betere raming en beheersing van het EMU-saldo wordt in de nieuwe BBV een geprognosticeerde balans voorgeschreven en het meerjarig opnemen van het EMU-saldo. Beiden zijn hieronder weergegeven.

Meerjarenbalans

(bedragen * 1.000)	31-12-2024	31-12-2025	31-12-2026	31-12-2027	31-12-2028	31-12-2029
ACTIVA						
Materiele vaste activa	€ 49.376,34	€ 54.159,02	€ 51.493,22	€ 56.197,38	€ 52.249,63	€ 47.608,00
Vlottende activa	€ 6.793,42	€ 5.883,82	€ 4.727,53	€ 4.727,53	€ 4.727,53	€ 4.727,53
Liquide middelen	€ 83,58	€ 96,18	€ 98,21	€ 98,21	€ 98,21	€ 98,21
Overlopende activa	€ 7.724,17	€ 1.674,28	€ 1.800,00	€ 1.800,00	€ 1.800,00	€ 1.800,00
Totaal vaste activa	€ 63.977,51	€ 61.813,30	€ 58.118,96	€ 62.823,12	€ 58.875,37	€ 54.233,73
PASSIVA						
Eigen vermogen	€ 6.696,65	€ 4.443,92	€ 6.065,96	€ 4.921,26	€ 3.765,56	€ 3.765,56
Voorzieningen	€ 5.149,69	€ 3.153,70	€ 4.550,22	€ 4.230,20	€ 4.357,79	€ 4.357,79
Vaste schulden	€ 31.736,83	€ 42.198,25	€ 33.442,92	€ 39.385,92	€ 37.312,25	€ 32.155,25
Vlottende passiva	€ 12.242,21	€ 11.987,44	€ 7.098,98	€ 7.598,98	€ 7.598,98	€ 7.598,98
Overlopende passiva	€ 8.152,13	€ 30,00	€ 6.960,88	€ 6.686,76	€ 5.840,79	€ 6.356,16
Totaal vaste passiva	€ 63.977,51	€ 61.813,30	€ 58.118,96	€ 62.823,12	€ 58.875,37	€ 54.233,73

31-12-2024: Jaarstukken 2024; 31-12-2025: Beleidsbegroting 2025

De financiering van de investeringen vindt voornamelijk plaats door het aantrekken van langlopende leningen. Door de inzet van reserves wordt het eigen vermogen de komende jaren afgebouwd.

EMU-saldo

	(bedragen x 1.000)	Realisatie 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029
1.	Exploitatiesaldo vóór toevoeging aan c.q. onttrekking uit reserves (zie BBV, artikel 17c)	€ 1.022	€ -789	€ -30	€ -1.145	€ -1.156	€ 151
2.	Mutatie (im)materiële vaste activa	€ -8.004	€ 6.622	€ -2.666	€ 4.704	€ -3.948	€ -4.642
3.	Mutatie voorzieningen	€ 1.285	€ -600	€ 1.397	€ -320	€ 128	€ -
4.	Mutatie voorraden (incl. bouwgronden in exploitatie)	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
5.	Boekwinst/verlies bij de verkoop van financiële vaste activa en (im)materiële vaste activa, alsmede de afwaardering van financiële vaste activa	€ 489	€ 60	€ 120	€ 120	€ 120	€ 120
Berekend EMU-saldo		€ 9.822	€ -8.071	€ 3.913	€ -6.289	€ 2.799	€ 4.672

Leningenoverzicht

Het investeringsplan laat voor de komende jaren een aanschaf van materiaal zien. Dit financieren we door middel van extern aan te trekken leningen. In onderstaand overzicht is de verwachting van de aan te trekken leningen opgenomen en ook de stand van de huidige leningen. De lasten die voortkomen uit de leningen zijn verwerkt in de exploitatie voor de komende jaren.

5.2 Leningenoverzicht

Overzicht lopende leningen (bedragen x 1.000)	Bedrag	Looptijd	Bijzonderheden	Stand per 01-01-2024	Stand per 01-01-2025	Geraamde stand per 01-01-2026
1 Lening BNG 3,41%, nummer 15429, aangegaan ter financiering van overname activa brandweer	9.765	Aflossing € 651.000 per jaar aflossing per kwartaal eerste maal oktober 2010, laatste maal 2025	Vervroegde aflossing niet toegestaan	1.139	488	-
2 Lening BNG 3,68%, nummer 105430, Aangegaan ter financiering van overname activa brandweer	4.140	Aflossing € 207.000 per jaar aflossing per kwartaal eerste maal oktober 2010, laatste maal 2030	Vervroegde aflossing niet toegestaan	1.397	1.190	983
3 Lening BNG 1,22%, nummer 110376, Aangegaan ter financiering van investeringen 2016	6.000	Aflossing € 400.000 per jaar aflossing per halfjaar, eerste maal op 30-04-2016, laatste maal 2030	Vervroegde aflossing niet toegestaan	2.800	2.400	2.000
4 Lening BNG 0,84%, nummer 110377, Aangegaan ter financiering van investeringen 2016	2.500	Aflossing € 125.000 per jaar met jaarlijkse betaling, eerste maal juli 2016, laatste maal 2026	Vervroegde aflossing niet toegestaan	625	375	125
5 Lening BNG 0,205%, nummer 114923, Aangegaan ter financiering van investeringen 2021	10.000	Aflossing € 666.667 per jaar aflossing per 3 maanden, eerste maal november 2021, laatste maal 2036	Vervroegde aflossing niet toegestaan	8.500	7.833	7.167
6 Lening BNG 2,132%, nummer 115776 Aangegaan ter financiering van investeringen 2022	10.000	Aflossing € 666.667 per jaar aflossing per 3 maanden, eerste maal december 2022, laatste maal 2037	Vervroegde aflossing niet toegestaan	9.167	8.500	7.833
7 Lening BNG 3,033%, nummer 116078 Aangegaan ter financiering aflossing lening 108835	7.000	Aflossing € 1.000.000 per jaar aflossing per halfjaar, eerste maal juni 2023, laatste maal 2029	Vervroegde aflossing niet toegestaan	6.000	5.000	4.000
8 Lening BNG 2,707%, nummer 116983 Aangegaan ter financiering investeringen 2023	7.000	Aflossing € 1.400.000 per jaar aflossing per kwartaal, eerste maal 2024, laatste maal 2030	Vervroegde aflossing niet toegestaan	-	5.950	4.550
9 lening 2025 o.b.v. liquiditeitsprognose	12.500	Aflossing € 833.334 per jaar aflossing per halfjaar, eerste maal 2025, laatste maal 2040	Vervroegde aflossing niet toegestaan	-	-	12.083
10 Lening 2027 o.b.v. liquiditeitsprognose	11.500	Aflossing € 766.666 per jaar, aflossing per halfjaar, eerste maal 2027, laatste maal 2044	Vervroegde aflossing niet toegestaan	-	-	-
11 Lening 2028 o.b.v. liquiditeitsprognose	4.000	Aflossing € 266.666 per jaar, aflossing per halfjaar, eerste maal 2028, laatste maal 2043	Vervroegde aflossing niet toegestaan	-	-	-
	84.405			29.628	31.737	38.742

Reserves en voorzieningen

Reserves

Omschrijving (bedragen x € 1.000)	1-1-2024	Mutatie reserve	1-1-2025	Mutatie reserve	1-1-2026	Mutatie reserve	1-1-2027	Mutatie reserve	1-1-2028	Mutatie reserve	1-1-2029
Box gemeente											
Algemene reserve	-	1.770	1.770	-	1.770	-465	1.305	-	1.305	-	1.305
Crisis en calamiteitenreserve	1.770	-1.770	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Doorontwikkeling organisatie	519	-78	441	-48	393	-	393	-	393	-	393
SaaS	956	3	959	-528	431	158	589	-159	430	-170	260
Spaarverlof 2023	130	-130	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Post Moerdijk-Haven	-	574	574	548	1.122	560	1.681	-841	841	-841	-
Subtotaal box gemeente	3.375	369	3.744	-28	3.716	253	3.969	-1.000	2.969	-1.011	1.959
Box Rijk / overig											
Rijksbijdrage strategische projecten	1.433	-282	1.151	-196	954	-137	817	-	817	-	817
Rijksbijdrage Crisisbeheersing	392	108	500	208	708	-	708	-	708	-	708
Rijksbijdrage BTW	933	-140	793	-140	653	-140	513	-140	373	-140	233
HSL	591	-259	332	-269	64	-5	59	-5	54	-5	49
Subtotaal box Rijk	3.349	-573	2.777	-397	2.379	-282	2.097	-145	1.952	-145	1.807
Totaal	6.724	-203	6.521	-425	6.096	-30	6.066	-1.145	4.921	-1.156	3.766

Bovenstaande reserves geven de stand van de reserves weer vóór resultaatbestemming jaarrekening 2024. Eventuele toevoegingen vanuit het resultaat 2024 zijn hier nog niet in verwerkt.

Voorzieningen

Omschrijving (bedragen x 1.000)	1-1-2024	Mutatie voorziening	1-1-2025	Mutatie voorziening	1-1-2026	Mutatie voorziening	1-1-2027	Mutatie voorziening	1-1-2028	Mutatie voorziening	1-1-2029
Voorzieningen											
Regeling Vervroegde Uittreding	67	242	309	-	309	-	309	-	-	-	-
Spaarverlof	694	741	1.435	-	1.435	-	1.435	-	1.435	-	1.435
Voorziening onderhoud kazernes	3.104	302	3.405	-574	2.832	-26	2.806	-11	2.795	128	2.923
Totaal	€ 3.865	€ 1.285	€ 5.149	€ -574	€ 4.576	€ -26	€ 4.550	€ -11	€ 4.230	€ 128	€ 4.358

De dotatie en aanwending van de voorziening spaarverlof wordt op basis van het werkelijk opgenomen en gespaard verlof jaarlijks bepaald bij de jaarrekening.

Investeringsplan

De investeringen zijn opgenomen in een meerjarig investeringsplan. Dit plan geeft de voorgenomen investeringen weer voor de lange termijn. Het plan wordt jaarlijks geactualiseerd. Het meerjarig investeringsplan geeft ook input voor de financieringsbehoefte. Alle investeringen in onderstaande overzichten betreffen investeringen met een economisch nut. Er is geen sprake van investeringen met een maatschappelijk nut.

Categorie (bedragen x € 1.000)	Rekening 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029
Bedrijfsgebouwen	192	183	106	-	-	-
Vervoermiddelen	2.630	9.150	5.651	11.548	2.452	1.598
Machines, apparaten en installaties	525	1.786	747	561	822	1.317
Overige materiële vaste activa	749	2.010	1.624	4.545	3.244	2.170
Totaal	4.096	13.129	8.128	16.654	6.517	5.084

3.3 Overzicht lasten en baten

Onderstaand overzicht geeft inzicht in de baten en de lasten in de begroting 2026 en het meerjarig kader. Tegelijkertijd wordt inzicht gegeven in de jaarrekening 2024 en begroting 2025. Een uitgebreide toelichting van de activiteiten is terug te lezen in paragraaf 1.1 tot en met 1.5.

Jaarrekening 2024			
	Lasten	Baten	Saldo
Veiligheid	€85.892	-€14.975	€70.916
Stimuleren redzaamheid in de samenleving	€1.848	-€1.255	€593
Bijdragen aan een veilige leefomgeving	€8.958	-€149	€8.809
Hulpvaardige en slagvaardige inzet	€75.086	-€13.572	€61.515
Algemene dekkingsmiddelen	€878	-€89.292	-€88.413
Overhead: Wendbare en duurzame organisatie	€17.914	-€390	€17.524
Saldo van Baten en Lasten	€104.684	-€104.657	€27
Toevoeging en Onttrekking Reserves	€2.993	-€3.196	-€203
Geraamde resultaat	€107.676	-€107.852	-€176

Primaire begroting 2025			
	Lasten	Baten	Saldo
Veiligheid	€82.288	-€6.239	€76.050
Stimuleren redzaamheid in de samenleving	€810	-€133	€677
Bijdragen aan een veilige leefomgeving	€9.215	-€28	€9.187
Hulpvaardige en slagvaardige inzet	€72.263	-€6.077	€66.186
Algemene dekkingsmiddelen	€866	-€94.532	-€93.666
Overhead: Wendbare en duurzame organisatie	€18.431	-€25	€18.405
Saldo van Baten en Lasten	€101.585	-€100.796	€789
Toevoeging en Onttrekking Reserves	€366	-€1.155	-€789
Geraamde resultaat	€101.951	-€101.951	€0

Begroting 2025-1			
	Lasten	Baten	Saldo
Veiligheid	€82.427	-€6.476	€75.951
Stimuleren redzaamheid in de samenleving	€1.073	-€452	€621
Bijdragen aan een veilige leefomgeving	€9.320	-€69	€9.252
Hulpvaardige en slagvaardige inzet	€72.033	-€5.955	€66.078
Algemene dekkingsmiddelen	€918	-€94.825	-€93.908
Overhead: Wendbare en duurzame organisatie	€18.799	-€416	€18.382
Saldo van Baten en Lasten	€102.143	-€101.718	€425
Toevoeging en Onttrekking Reserves	€1.122	-€1.547	-€425
Geraamde resultaat	€103.265	-€103.265	€0

Begroting 2026			
	Lasten	Baten	Saldo
Veiligheid	€86.597	-€6.312	€80.285
Stimuleren redzaamheid in de samenleving	€762	-€145	€617
Bijdragen aan een veilige leefomgeving	€10.147	-€41	€10.106
Hulpvaardige en slagvaardige inzet	€75.688	-€6.126	€69.562
Algemene dekkingsmiddelen	€914	-€96.031	-€95.117
Overhead: Wendbare en duurzame organisatie	€14.922	-€60	€14.862
Saldo van Baten en Lasten	€102.432	-€102.403	€30
Toevoeging en Onttrekking Reserves	€935	-€964	-€30
Geraamde resultaat	€103.367	-€103.367	-€0

Meerjarenraming 2027			
	Lasten	Baten	Saldo
Veiligheid	€87.252	-€4.130	€83.122
Stimuleren redzaamheid in de samenleving	€759	-€121	€638
Bijdragen aan een veilige leefomgeving	€10.328	-€35	€10.293
Hulpvaardige en slagvaardige inzet	€76.165	-€3.974	€72.191
Algemene dekkingsmiddelen	€979	-€99.223	-€98.243
Overhead: Wendbare en duurzame organisatie	€16.326	-€60	€16.266
Saldo van Baten en Lasten	€104.557	-€103.413	€1.145
Toevoeging en Onttrekking Reserves	€384	-€1.529	-€1.145
Geraamde resultaat	€104.941	-€104.941	€0

Meerjarenraming 2028			
	Lasten	Baten	Saldo
Veiligheid	€89.458	-€4.057	€85.401
Stimuleren redzaamheid in de samenleving	€761	-€185	€577
Bijdragen aan een veilige leefomgeving	€10.567	-€21	€10.546
Hulpvaardige en slagvaardige inzet	€78.130	-€3.851	€74.279
Algemene dekkingsmiddelen	€1.061	-€102.103	-€101.042
Overhead: Wendbare en duurzame organisatie	€16.856	-€60	€16.796
Saldo van Baten en Lasten	€107.375	-€106.219	€1.156
Toevoeging en Onttrekking Reserves	€385	-€1.541	-€1.156
Geraamde resultaat	€107.760	-€107.760	€0

Meerjarenraming 2029			
	Lasten	Baten	Saldo
Veiligheid	€91.163	-€4.443	€86.720
Stimuleren redzaamheid in de samenleving	€768	-€185	€584
Bijdragen aan een veilige leefomgeving	€10.734	-€21	€10.713
Hulpvaardige en slagvaardige inzet	€79.661	-€4.237	€75.424
Algemene dekkingsmiddelen	€973	-€105.848	-€104.875
Overhead: Wendbare en duurzame organisatie	€18.064	-€60	€18.004
Saldo van Baten en Lasten	€110.200	-€110.351	-€151
Toevoeging en Onttrekking Reserves	€385	-€234	€151
Geraamde resultaat	€110.585	-€110.585	€0

3.4 Incidentele en structurele lasten en baten

Het overzicht met de incidentele en structurele lasten en baten, inclusief de mutaties in de reserve, geeft inzicht in het structurele en reële evenwicht van de begroting. Door het volgen van een duurzame begrotingssystematiek worden structurele lasten gedekt met structurele middelen en incidentele lasten grotendeels met incidentele middelen en een klein deel structurele lasten.

Hierdoor is er sprake van een positief begrotingsevenwicht. Zie ook de paragraaf 2.3

Weerstandsvermogen en Risicobeheersing, financiële kengetallen. In 2027 en 2028 is er echter sprake van een tijdelijke uitzondering. Zie hiervoor de toelichting bij reserves.

Begroting 2026			
	Incidenteel	Structureel	Saldo
Lasten	€1.435	€101.932	€103.367
Veiligheid	€500	€86.096	€86.597
Algemene dekkingsmiddelen		€914	€914
Overhead: Wendbare en duurzame organisatie	-€0	€14.922	€14.922
Toevoeging en Onttrekking Reserves	€935		€935
Baten	-€964	-€102.403	-€103.367
Veiligheid	€0	-€6.312	-€6.312
Algemene dekkingsmiddelen		-€96.031	-€96.031
Overhead: Wendbare en duurzame organisatie		-€60	-€60
Toevoeging en Onttrekking Reserves	-€964		-€964
Geraamde resultaat	€471	-€471	-€0

Meerjarenraming 2027			
	Incidenteel	Structureel	Saldo
Lasten	€1.076	€103.866	€104.941
Veiligheid	€351	€86.900	€87.252
Algemene dekkingsmiddelen		€979	€979
Overhead: Wendbare en duurzame organisatie	€340	€15.986	€16.326
Toevoeging en Onttrekking Reserves	€384		€384
Baten	-€1.529	-€103.413	-€104.941
Veiligheid	€0	-€4.130	-€4.130
Algemene dekkingsmiddelen		-€99.223	-€99.223
Overhead: Wendbare en duurzame organisatie		-€60	-€60
Toevoeging en Onttrekking Reserves	-€1.529		-€1.529
Geraamde resultaat	-€453	€453	€0

Meerjarenraming 2028			
	Incidenteel	Structureel	Saldo
Lasten	€1.007	€106.754	€107.760
Veiligheid	€239	€89.220	€89.458
Algemene dekkingsmiddelen		€1.061	€1.061
Overhead: Wendbare en duurzame organisatie	€383	€16.473	€16.856
Toevoeging en Onttrekking Reserves	€385		€385
Baten	-€1.541	-€106.219	-€107.760
Veiligheid	€0	-€4.057	-€4.057
Algemene dekkingsmiddelen		-€102.103	-€102.103
Overhead: Wendbare en duurzame organisatie		-€60	-€60
Toevoeging en Onttrekking Reserves	-€1.541		-€1.541
Geraamde resultaat	-€534	€534	€0

Meerjarenraming 2029			
	Incidenteel	Structureel	Saldo
Lasten	€627	€109.958	€110.585
Veiligheid	€242	€90.922	€91.163
Algemene dekkingsmiddelen		€973	€973
Overhead: Wendbare en duurzame organisatie	€0	€18.064	€18.064
Toevoeging en Onttrekking Reserves	€385		€385
Baten	-€234	-€110.351	-€110.585
Veiligheid		-€4.443	-€4.443
Algemene dekkingsmiddelen		-€105.848	-€105.848
Overhead: Wendbare en duurzame organisatie		-€60	-€60
Toevoeging en Onttrekking Reserves	-€234		-€234
Geraamde resultaat	€393	-€393	€0

Algemeen

Wij duiden de volgende type posten als incidenteel:

- De (projectmatige) lasten die worden gedekt uit een reserve.
- Mutaties in de reserves.
- Eenmalige baten en lasten op niet terugkerende posten in de begroting.

Hieronder een nadere toelichting op bovenstaand overzicht van incidentele lasten en baten hoger dan € 50k.

Veiligheid: Leveren van een hulpvaardige en slagvaardige inzet (€ 500k)

Dit zijn de lasten binnen de reserve SaaS voor de aanbesteding van AG5 en verschillende software vervangingen (€ 217k). De lasten binnen de reserve Strategische projecten (€ 278K) komen voort uit de pilot waarbij een psychologisch onderzoek onderdeel wordt van de aanstellingsprocedure van aspirant manschappen, de invulling van piketfuncties en de aanstelling van een trainee voor industriële veiligheid.

Reserves (Storting € 935k en onttrekking -€964k)

Dit betreft de storting in de reserve Saas (€ 375k) en de storting in de reserve voor de post Moerdijk (€ 560k). De onttrekking is ter dekking van de lasten binnen de reserve Saas (€ 217k), de reserve Strategische projecten (€ 137k) voor de lasten genoemd bij Veiligheid voor de pilot en de trainee. Daarnaast de onttrekking reserve BDuR BTW (€ 140k) ter dekking van algemene lasten en als laatste de onttrekking van de kosten van de uitbreiding van de beroeps (€ 465k) ten laste van de algemene reserve.

Zoals aangegeven op pagina 5 is de Begroting 2026 en de meerjarenraming niet structureel in evenwicht voor de jaren 2027 en 2028. Dit wordt veroorzaakt doordat we conform besluit van het Algemeen Bestuur in december 2024 een bestemmingsreserve hebben gevormd om de structurele kosten van Post Moerdijk Haven twee jaar (2027 en 2028) te dekken. De oorzaak hiervan is de overgang per 1 januari 2027 naar een overheidsbrandweer. Hiermee komt de structurele bijdrage vanuit de bedrijven te vervallen terwijl de kosten doorlopen. Vanaf 2029 wordt dit vooralsnog opgenomen in de gemeentelijke bijdrage en is er weer sprake van structureel evenwicht.

Conform artikel 189, lid 2 van de Gemeentewet ziet de raad (het Algemeen Bestuur) erop toe dat de begroting in evenwicht is. Hiervan mag afgeweken worden indien aannemelijk is dat het evenwicht in de begroting in de eerstvolgende jaren tot stand wordt gebracht. Dat is weer het geval met ingang van 2029.

3.5 Overzicht op taakvelden

Begroting 2026				
		Baten	Lasten	Saldo
0.10	Mutaties reserves	-€964	€935	-€30
0.4	Overhead	-€60	€14.922	€14.862
0.5	Treasury	-€914	€914	€0
1.1	Crisisbeheersing en brandweer	-€101.429	€84.533	-€16.896
6.1	Samenkracht en burgerparticipatie	€0	€0	€0
8.3	Wonen en bouwen		€2.064	€2.064
Geraamde resultaat		-€103.367	€103.367	-€0

Meerjarenraming 2027				
		Baten	Lasten	Saldo
0.10	Mutaties reserves	-€1.529	€384	-€1.145
0.4	Overhead	-€60	€16.326	€16.266
0.5	Treasury	-€979	€979	€0
1.1	Crisisbeheersing en brandweer	-€102.373	€85.147	-€17.227
6.1	Samenkracht en burgerparticipatie	€0	€0	€0
8.3	Wonen en bouwen		€2.105	€2.105
Geraamde resultaat		-€104.941	€104.941	€0

Meerjarenraming 2028				
		Baten	Lasten	Saldo
0.10	Mutaties reserves	-€1.541	€385	-€1.156
0.4	Overhead	-€60	€16.856	€16.796
0.5	Treasury	-€1.061	€1.061	€0
1.1	Crisisbeheersing en brandweer	-€105.099	€87.309	-€17.789
6.1	Samenkracht en burgerparticipatie	€0	€0	€0
8.3	Wonen en bouwen		€2.149	€2.149
Geraamde resultaat		-€107.760	€107.760	€0

Meerjarenraming 2029				
		Baten	Lasten	Saldo
0.10	Mutaties reserves	-€234	€385	€151
0.4	Overhead	-€60	€18.064	€18.004
0.5	Treasury	-€973	€973	€0
1.1	Crisisbeheersing en brandweer	-€109.318	€88.978	-€20.340
6.1	Samenkracht en burgerparticipatie	€0	€0	€0
8.3	Wonen en bouwen		€2.185	€2.185
Geraamde resultaat		-€110.585	€110.585	€0

3.6 Begroting op kostencategorie

Begroting 2026			
	Baten	Lasten	Saldo
Advies en uitbesteding		€4.700	€4.700
Facilitaire kosten		€6.707	€6.707
Gemeentelijke- en Rijksbijdragen	-€97.945	€2.721	-€95.223
Investerings en kapitaallasten	-€120	€8.543	€8.423
Kosten Gemene Rekening		€2.693	€2.693
Lonen en salarissen	-€64	€58.156	€58.092
Mutaties reserves en voorzieningen	-€964	€2.127	€1.162
Opleiden en oefenen		€3.843	€3.843
Overig	-€4.274	€3.758	-€516
Voertuigkosten		€2.478	€2.478
Vrijwilligers		€7.641	€7.641
Geraamde resultaat	-€103.367	€103.367	-€0

Meerjarenraming 2027			
	Baten	Lasten	Saldo
Advies en uitbesteding		€4.842	€4.842
Facilitaire kosten		€6.761	€6.761
Gemeentelijke- en Rijksbijdragen	-€100.658	€2.305	-€98.352
Investerings en kapitaallasten	-€120	€9.207	€9.087
Kosten Gemene Rekening		€2.782	€2.782
Lonen en salarissen	-€64	€60.128	€60.063
Mutaties reserves en voorzieningen	-€1.529	€1.576	€47
Opleiden en oefenen		€3.863	€3.863
Overig	-€2.570	€3.556	€986
Voertuigkosten		€2.496	€2.496
Vrijwilligers		€7.425	€7.425
Geraamde resultaat	-€104.941	€104.941	€0

Meerjarenraming 2028			
	Baten	Lasten	Saldo
Advies en uitbesteding		€4.904	€4.904
Facilitaire kosten		€6.767	€6.767
Gemeentelijke- en Rijksbijdragen	-€103.316	€2.162	-€101.153
Investerings en kapitaallasten	-€120	€9.628	€9.508
Kosten Gemene Rekening		€2.875	€2.875
Lonen en salarissen	-€65	€61.390	€61.325
Mutaties reserves en voorzieningen	-€1.541	€1.577	€36
Opleiden en oefenen		€3.863	€3.863
Overig	-€2.719	€4.488	€1.769
Voertuigkosten		€2.513	€2.513
Vrijwilligers		€7.594	€7.594
Geraamde resultaat	-€107.760	€107.760	€0

Meerjarenraming 2029			
	Baten	Lasten	Saldo
Advies en uitbesteding		€4.507	€4.507
Facilitaire kosten		€6.777	€6.777
Gemeentelijke- en Rijksbijdragen	-€107.517	€2.528	-€104.989
Investerings en kapitaallasten	-€120	€9.584	€9.464
Kosten Gemene Rekening		€2.910	€2.910
Lonen en salarissen	-€65	€62.405	€62.340
Mutaties reserves en voorzieningen	-€234	€1.577	€1.343
Opleiden en oefenen		€3.863	€3.863
Overig	-€2.648	€6.309	€3.661
Voertuigkosten		€2.531	€2.531
Vrijwilligers		€7.594	€7.594
Geraamde resultaat	-€110.585	€110.585	€0

Bijlagen

Bijlage 1. Lijst van veelgebruikte afkortingen

Afkorting	Betekenis	Afkorting	Betekenis
AB	Algemeen Bestuur	LOAV	Landelijk Overleg Arbeidsvoorwaarden Veiligheidsregio's
ABS	Adaptief Basis Systeem	LOCC	Landelijk Operationeel Coördinatie Centrum
AO	Administratieve Organisatie	LPO	Loon- en prijsontwikkeling
AP	Autoriteit Persoonsgegevens	M&O	Misbruik en Oneigenlijk
ARIE	Aanvullende regeling risico-inventarisatie en -evaluatie	MJOP	Meerjaren Onderhoudsplan
BAL	Besluit activiteiten leefomgeving	MT	Management Team
BBV	Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten	MWB	Midden- en West-Brabant
BCM	Bedrijfscontinuïteitsmanagement	NFST	Netto FLO-spaartegoed
BCP	Bedrijfscontinuïteitsplan	NIPV	Nederlands Instituut Publieke Veiligheid
BDuR	Brede Doeluitkering Rampenbestrijding	NIS2	Network Information Security 2
BIO	Baseline Informatiebeveiliging Overheid	OCB	Operationeel Centrum Brandweer
BNG	Bank voor Nederlandse gemeente	OCB/VR	Operationeel Centrum Veiligheidsregio
BRZO	Besluit risico's zware ongevallen	OCVR/Brw	Operationeel Centrum Veiligheidsregio/Brandweer
BTW	Belasting over de Toegevoegde Waarde	OOV	Openbare Orde en Veiligheid
CaCo	Calamiteiten Coördinator	OvD-BZ	Officier van Dienst Bevolkingszorg
CAO	Collectieve Arbeidsovereenkomst	PMH	Post Moerdijk Haven
CBS	Centraal Bureau voor de Statistiek	PPMO	Periodiek Preventief Medisch Onderzoek
CERT	Computer Emergency Response Team	PPS	Publiek-Private Samenwerking
CMMI	Capability Maturity Model Integration	PTSS	Post-traumatische stress stoornis
CPB	Centraal Plan Bureau	RCDV	Raad van Commandanten en Directeuren Veiligheidsregio
CWN	Cyberweerbaarheidsnetwerk	RI&E	Risico Inventarisatie en Evaluatie
DB	Dagelijks Bestuur	RVU	Regeling voor vervroegde uittreding
DCU	Decentrale Uitgifte	SaaS	Software as a Service
DMS	Document Managementsysteem	SBM	Stichting Brandweezorg Moerdijk
EMU	Europees Monetaire Unie	Seveso	Europese naam voor het Nederlandse Brzo-bedrijven
Fido	Financiering Decentrale Overheden	SOC	Security Operations Centre
FLO	Functioneel Leeftijdsontslag	TBO	Team Brandonderzoek
FP&C	Financiën, Planning & Control	TFL	Techniek, Facilitair en Logistiek

FTE	Full Time Equivalent	UKB	Uniform Kwaliteitsniveau Bevolkingszorg
GGD	Gemeentelijke Gezondheidsdienst	VB	Veiligheidsberaad
GGO	Gebiedsgerichte opkomsttijden	VBS	Bedrijfsbrandweer Veiligheidsbeheersysteem
GHOR	Geneeskundige Hulpverlening bij Ongevallen en Rampen	VNG	Vereniging Nederlandse Gemeenten
GMS	Geïntegreerd Meldkamer Systeem	VR	Veiligheidsregio
GRIP	Gecoördineerde Regionale Incidentbestrijdings Procedure	VRMWB	Veiligheidsregio Midden- en West- Brabant
HSL	Hoge snelheids lijn	VRZ	Veiligheidsregio Zeeland
IB	Interne beheersing	WA	Wettelijke Aansprakelijkheidsverzekering
ICT	Informatie- en Communicatie Technologie	Wgr	Wet gemeenschappelijke regelingen
IPO	Interprovinciaal Overleg	Wmebv	Wet modernisering elektronisch bestuurlijk verkeer
ISMS	Information Security Management System	Wnra	Wet normalisering rechtspersoon ambtenaren
IV	Informatie Voorziening	Woo	Wet open overheid
J&V	Justitie & Veiligheid	Wvr	Wet veiligheidsregio's
KCR2	Knooppunt Crisisbeheersing Regio Rijk	WVSV	Werkgeversvereniging Samenwerkende Veiligheidsregio's
KVM	kostenverdeelmiddel		